

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียน

ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

THE OPERATION OF NEW INTERNAL QUALITY ASSURANCE

OF TRIMIT SCHOOL GROUP IN MAE HONG SON

PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE

AREA OFFICE 1

กนกพร อุดมพาณิชย์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2566

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัย

นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์

สาขาวิชา

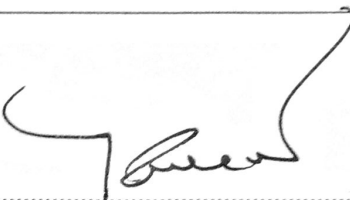
การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้นำการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

วันที่ ๑๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัย : กนกพร อุดมพาณิชย์

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

: อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ 2) ศึกษาผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน 3) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร รวมจำนวน 84 คน และผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย จำนวน 2 โรงเรียน จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.94, ปัญหาเท่ากับ 0.99 และผลการดำเนินงานเท่ากับ 0.90 แบบบันทึกการสังเกตระหัดเอกสาร และแบบสัมภาษณ์ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย สภาพปัจจุบันมากที่สุดและปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีสภาพปัจจุบันน้อยที่สุดและมีปัญหามากที่สุด

2. ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการมีผลการ

ดำเนินงานมากที่สุด และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนมีผลการดำเนินงานที่น้อยที่สุด และจากการสังเคราะห์เอกสารรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ผลปรากฏว่าทั้ง 2 โรงเรียน มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีเลิศขึ้นไปทุกมาตรฐาน โดยโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนมีระดับคุณภาพยอดเยี่ยมในมาตรฐานที่ 2 ในปีพ.ศ. 2561, 2562 และพ.ศ. 2564

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร ได้แก่ สถานศึกษาต้องดำเนินการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรคของโรงเรียน โดยใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละกิจกรรมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ โดยต้องกำหนดปฏิทินและเครื่องมือ ในการตรวจสอบการดำเนินงาน ให้ถูกต้องและชัดเจนตามมาตรฐานที่กำหนด โดยมีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการพัฒนา กำกับติดตาม และปรับปรุงแก้ไข โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาเป็นตัวกำหนดกรอบ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ซึ่งจากระดับคุณภาพของทั้ง 2 โรงเรียนอยู่ในระดับดีเลิศ และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนใช้รูปแบบ ABMS Model และยึดหลักวงจรคุณภาพของ Deming (P-D-C-A) จนส่งผลให้มีระดับคุณภาพยอดเยี่ยม ในปี พ.ศ. 2561, 2562 และ พ.ศ. 2564

คำสำคัญ : การดำเนินงาน, ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่, กลุ่มโรงเรียนไตรมิตร

The Title : The Operation of New Internal Quality Assurance of Trimit School Group in Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1

The Author : Kanokpond Udompanit

Program : Educational Administration

Independent Study Advisor
: Dr. Komsin Prasongsuk Chairperson

ABSTRACT

The objectives of this independent study were to examine current contexts and problems about the operations of the new internal quality assurance of Trimit School Group, to investigate the new internal quality assurance operation results based on the standards, and to explore problem-solving guidelines for the new internal quality assurance operations. The sample group comprised 84 administrators and teachers at Trimit School Group and five experts to provide data from interview from two schools in the Singhanat-rachalai School Group, which won the IQA Awards. The research instruments consisted of a questionnaire with the reliability of 0.94 on current contexts, 0.99 on problems, and 0.90 on operation results, a document synthesis record, and an interview. The data were statistically analyzed for mean and standard deviation.

The research results are summarized as follows:

1. The current operation contexts were generally at a high level and the operation problems were in general at a low level. The current context with the highest level was the designation of educational standards, whereas the highest problem was the assessment and audit of the internal quality assurance of the schools.
2. The operation results of the new internal quality assurance based on the standards were, in general and by aspects, at a high level. The highest result was Standard 2, the administration and management processes, while the lowest result was Standard 1, quality of learners. From synthesizing the self-assessment reports of the two schools, it was revealed that

their new internal quality assurance assessment results were at the excellent level in all standards. For Anuban Mae Hong Son School, its Standard 2 was assessed to be at the excellent level in 2018, 2019 and 2021.

3. The problem-solving guidelines for the operations of the new internal quality assurance were that the schools must analyze their strengths, weaknesses, opportunities, and threats by using the standards and indicators of the schools and of the Office of the Basic Education Commission. Key performance indicators must be specified for each activity during the development of the new internal quality assurance system with the emphasis on learner development and achievements. Calendar and tools for examining the operations must be accurately and clearly designated in accordance with the standards. Internal quality assurance reports must be submitted to the original affiliation and the public to ensure educational management of the schools. All concerned parties must be involved in planning, developing, supervising, monitoring, and improving the operations using the PDCA Cycle in order to define the operation framework systematically. The ultimate result was that the quality of the two schools was at the excellent level. Standard 2, administration and management processes, of Anuban Mae Hong Son School was based on the ABMS Model and the PDCA Cycle, resulting in the operation assessment to be at the excellent level in 2018, 2019 and 2021.

Keywords: Operation, New Internal Quality Assurance System, Trimit School Group

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความกรุณาจากอาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้การค้นคว้าอิสระนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง แก้ไขข้อบกพร่องอย่างละเอียดถี่ถ้วน ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่า ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อวงการศึกษายังแก่ผู้ศึกษา นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ท่านรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตลอดจนผู้อำนวยการและเพื่อนครูทุกท่านในกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพรชัย คุณแม่อรทัย อุดมพาณิชย์และพี่ ๆ น้อง ๆ ครอบครัวยุคนึงที่ให้อำนาจใจและสนับสนุนผู้ศึกษาเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แต่บิดา มารดา บุญการี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านาน

กนกพร อุดมพาณิชย์

สารบัญ

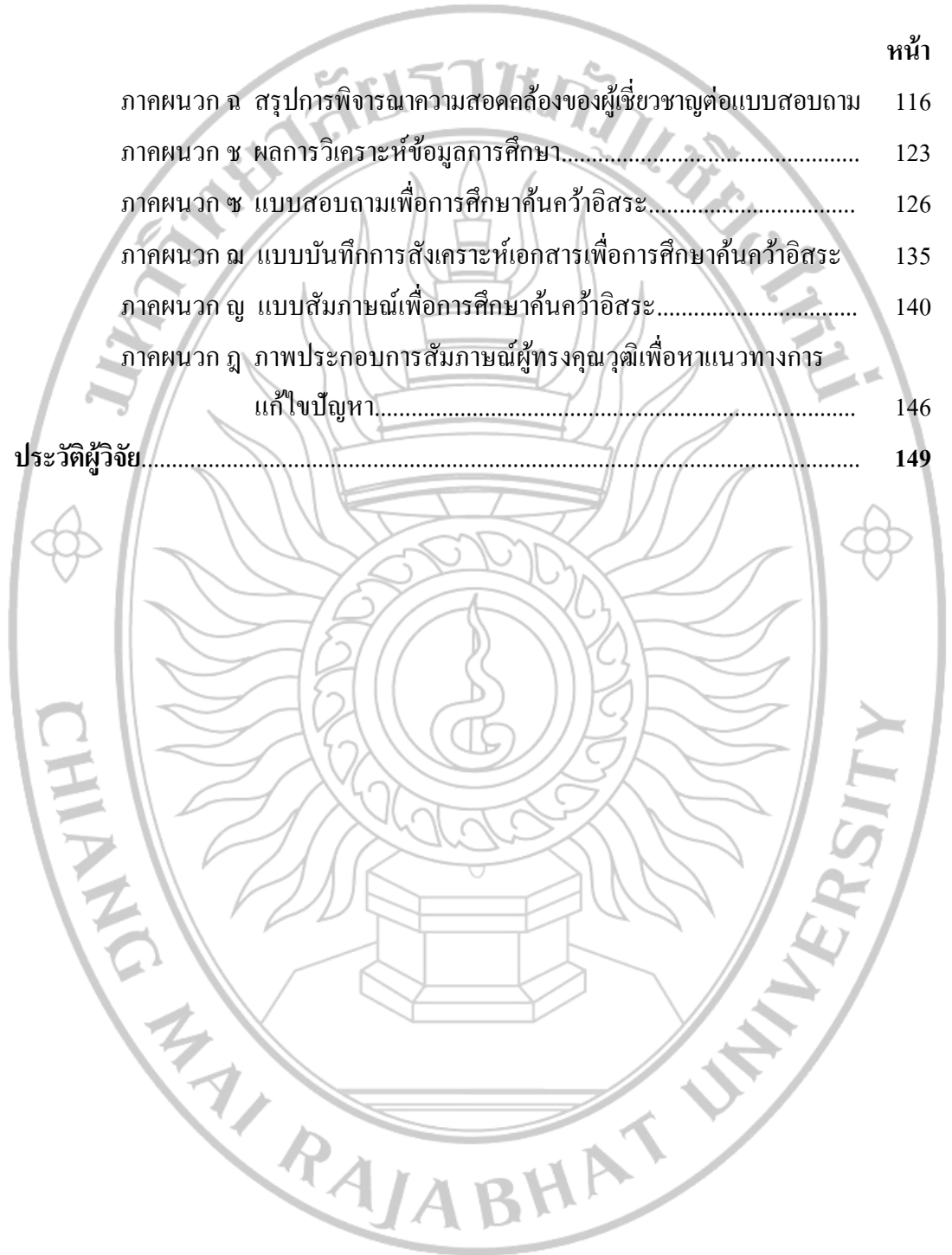
	หน้า
บทคัดย่อ	๗
ABSTRACT.....	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๑๑
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	9
หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา.....	22
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
รูปแบบการวิจัย.....	39
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร...	43
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่ม โรงเรียนไตรมิตร.....	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา...	50
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่ม โรงเรียนไตรมิตร.....	52
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	63
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่.....	78
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย.....	89
อภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษา.....	111
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ.....	112
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ...	113
ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนที่ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ	114
ภาคผนวก จ รายชื่อกลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์.....	115

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ. สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม	116
ภาคผนวก ช. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา.....	123
ภาคผนวก ซ. แบบสอบถามเพื่อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ.....	126
ภาคผนวก ฌ. แบบบันทึกการสังเกตวิเคราะห์เอกสารเพื่อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ	135
ภาคผนวก ญ. แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ.....	140
ภาคผนวก ฎ. ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการ แก้ไขปัญหา.....	146
ประวัติผู้วิจัย.....	149

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษาแนวเก่า และแนวใหม่.....	21
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา.....	51
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ โดยรวม.....	53
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	54
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา.....	55
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา.....	57
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	59
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน.....	60
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง.....	62
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานโดยรวม.....	64
4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน.....	65
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหารและการจัดการ.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานในมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	67
4.13	ผลการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และ โรงเรียนบ้านนาปลาจระระหว่างปีการศึกษา 2561-2564.....	77
4.14	ผลการสังเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่.....	78
4.15	จำนวนและร้อยละผลการยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1.....	85

ฐ

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 47, 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทั้งระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีที่ต้องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 47) ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในการปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ ประกาศ ณ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงให้กับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ยังสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการปรับระบบการประเมินผลการศึกษา และการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัดความรู้ และทักษะที่จำเป็น เพื่อให้ระบบการประเมินผลการศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และแนวการดำเนินการให้สอดคล้องครอบคลุมภาระหน้าที่ตามปกติของสถานศึกษา เน้นให้มีกระบวนการความยืดหยุ่นสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนแนวคิดการประเมินที่สะท้อนคุณภาพสถานศึกษาได้ตรงตามความเป็นจริง เน้นความสำคัญของการประเมินภายใน โดยการประเมินภายนอกเป็นการตรวจสอบและยืนยันผลการประเมินภายในถือเป็นจุดเปลี่ยนของการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา หรือเกิดเป็นระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ โดยมีการปรับเปลี่ยนระบบการประกันคุณภาพอยู่ 4 ด้าน คือ 1) ด้านมาตรฐานการศึกษา มีการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาให้สะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นมาตรฐานแบบองค์รวมที่ลดจำนวนตัวชี้วัด ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ด้านระบบการประเมิน มีการปรับเปลี่ยนระบบการประเมินคุณภาพ ลดภาระเอกสารลง ให้เป็นไปตามการประเมินแนวใหม่ที่เป็นเชิงประจักษ์มากขึ้น 3) ด้านบทบาทการทำประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการวางระบบประกันคุณภาพของตนเองตามกฎหมายกระทรวง อีกทั้ง ดันสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีบทบาทในการนิเทศ ติดตามช่วยเหลือ แทนบทบาทในการเข้าไปประเมิน รวมไปถึงบทบาทของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา เป็นผู้ประเมินในเชิงการยกระดับคุณภาพและตรวจสอบในสิ่งที่สถานศึกษาดำเนินการและ 4) ผู้ประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง ต้องรู้และเข้าใจในกระบวนการประเมินแนวใหม่ ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้ประเมินต้องมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของโรงเรียนมีการปรับมาตรฐานของผู้ประเมินให้มีมาตรฐานมากขึ้น (วิญญู ทรัพย์สมบัติ, 2563)

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่มีเป้าหมายเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อสังคม ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเกิดจากการจัดการศึกษาที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวม เพื่อยืนยันว่าโรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักในการดำเนินงานที่ต้องให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาปกติของสถานศึกษานั้น หลักการที่เป็นกระบวนการสำคัญ 3 ด้าน คือ 1) หลักการมีส่วนร่วม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมแรงร่วมใจในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา 2) หลักการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาอย่างตรวจสอบได้ มีร่องรอยสารสนเทศเป็นหลักฐานเสนอต่อสาธารณชน และ 3) หลักการประกันคุณภาพ ที่เป็นบทบาทหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบร่วมลงมือดำเนินการทุกขั้นตอน ดังนั้นสถานศึกษาเป็นกลไกหลักในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ต้องจัดให้มีระบบการดำเนินงานตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วิญญู ทรัพย์สมบัติ, 2563) การดำเนินงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประสบบัญญาเรื่องการพัฒนาความรู้และความเข้าใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ยังไม่เพียงพอและปัญหาการขับเคลื่อนงานที่ไม่ได้รับการพัฒนาในประเด็นที่เปลี่ยนแปลงอย่างโดยตรงและทั่วถึง อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงย้ายของบุคลากรทั้งผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีความรู้ความเข้าใจ ส่งผลต่อความต่อเนื่อง และสถานศึกษามีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมาก

เช่น งานนโยบาย การรายงาน การประชุม โครงการกิจกรรมอื่น ๆ (นงคราญ บัวระหงษ์, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2565)

ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหา ผลการดำเนินงานและแนวทางการแก้ไข ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ วางแผนการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงาน ต้นสังกัด ให้สามารถดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และสามารถตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ปัญหา การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. ได้ข้อมูลผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันแก้ไขปัญหา การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ เพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของโรงเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานรวมทั้งศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน ครูผู้สอน 99 คน รวมทั้งสิ้น 108 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานและผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน และครูผู้สอน 77 คน รวมทั้งสิ้น 84 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก (Simple Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาข้อมูลผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การศึกษาเอกสาร (Documentary Study) ได้แก่ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนและโรงเรียนบ้านนาปลาจาด

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2 คนในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนและโรงเรียนบ้านนาปลาจาด และศึกษานิเทศก์ที่มีวิริยะฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ที่รับผิดชอบกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ผลการดำเนินงานและแนวทางการ แก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียน ไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามกระบวนการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, น. 3) ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ ได้แก่

- 1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา
- 1.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 1.5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
- 1.6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

2. ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561

- 2.1 คุณภาพของผู้เรียน
- 2.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ
- 2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่

ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปีการศึกษา 2565

ขอบเขตด้านสถานที่

กลุ่มโรงเรียนไตรมิตร จำนวน 12 โรงเรียน โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนและโรงเรียนบ้านนาปลาจาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในปีการศึกษา 2565

นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้การสังเคราะห์เนื้อหาจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 หมายถึง กระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 จำนวน 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งนำหลักการตามแนวคิดการประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่

แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ หมายถึง ผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
ของโรงเรียนกลุ่มไทรมิตร

กลุ่มโรงเรียนไทรมิตร หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คือ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนไทรมิตร ประกอบด้วย 12 โรงเรียน
ได้แก่ โรงเรียนบ้านท่าโป่งแดง โรงเรียนบ้านห้วยเตือ โรงเรียนอนุบาลเมือง (ป่าปุมิตรภาพที่ 29)
โรงเรียนบ้านน้ำเพียงดิน โรงเรียนบ้านห้วยเสือเฒ่า (เจ้ากอแก้วอุปถัมภ์) โรงเรียนชุมชนบ้านผาบ่อง
โรงเรียนบ้านน้ำส่อม โรงเรียนบ้านห้วยปมฝาด โรงเรียนบ้านห้วยปูลิง โรงเรียนบ้านห้วยปูเลย
โรงเรียนบ้านห้วยตอง โรงเรียนบ้านห้วยน้ำแม่ฮ่องสอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 หมายถึง หน่วยงาน
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่
กำกับดูแล ประสานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของจังหวัด
แม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอขุนยวม อำเภอปางมะผ้า และอำเภอปาย

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่บริหารงานในสถานศึกษา คือ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนที่ทำหน้าที่แทน
เมื่อผู้อำนวยการสถานศึกษาไปปฏิบัติราชการ กลุ่มโรงเรียนไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

สถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD หมายถึง สถานศึกษาที่มีระบบและกลไก
การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาเชื่อมโยง
ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
มีพัฒนาการของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมอย่างต่อเนื่อง มีผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอกได้รับการรับรองมาตรฐานและมีระดับคุณภาพดีถึงดีมากทั้งรอบสองและรอบสาม ได้รับ
การยอมรับจากสถานศึกษาอื่นในสังกัด ให้เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างด้านการประกันคุณภาพ
การศึกษารวมทั้งสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้คุณภาพตามองค์ประกอบ ได้แก่ สถานศึกษา
ในกลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชลักษ์ คือ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ผู้รับผิดชอบ
กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและ
ประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน คือ ข้าราชการครู ครูอัตราจ้าง พนักงานราชการ ครูพี่เลี้ยง ที่ทำหน้าที่สอนทุกวิชาในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ครูที่รับผิดชอบปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ในกลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนและโรงเรียนบ้านนาปลาจาด

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปเป็นสาระสำคัญ นำเสนอตามหัวข้อต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

1. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐาน โดยสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมเพื่อยืนยันว่าผู้เรียนเกิดคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในการศึกษาคครั้งนี้จะกล่าวถึงความหมาย ความสำคัญ แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และวิวัฒนาการ ตามลำดับ

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้มีผู้ให้ความหมายต่าง ๆ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 14-15) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

ลิขิต จัดแก้ว (2560, น. 15) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ โดยความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประเมินภายนอก

ปิยานันต์ บุญริมา (2561, น. 26) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่จะพัฒนางานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษานำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

กัศวิภา ลูกเงาะ (2562, น. 9) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินงานจัดการศึกษาของตนที่ทุกสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

สุธรรม ตรีวิเศษ (2562, น. 9) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินงานกิจกรรมตามภารกิจปกติเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะสร้างคุณภาพให้กับผู้เรียนตามที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

มยุรี วรวรรณ (2563, น. 20) ได้กล่าวว่า กระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้องว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด โดยทุกฝ่ายร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผนทุกขั้นตอน มีการบันทึกและติดตามตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ

ศุภสันต์ ศรีวิชัย (2563, น. 52) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมของสถานศึกษาในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของผู้เรียนและสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

จิระวดี ยุกษ์น่าย (2564, น. 42) ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาที่เป็นภารกิจหลักปกติของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับในสังคม

สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึงกระบวนการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินงานตามภารกิจปกติ เพื่อพัฒนามาตรฐานและคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษามีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

พรณัท บัญแก้ว (2562, น. 21) ให้ความสำคัญว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น สิ่งสำคัญที่องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะต้องดำเนินการให้ผลผลิตของการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อประกันคุณภาพสถานศึกษา สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่น เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง สังคมและชุมชน

ภักติภา ลูกเงาะ (2562, น. 13) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาเกิดความรู้เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สิริพร สุดตา (2562, น. 25) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ส่งผลให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งการบริหารจัดการศึกษาไปสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง มีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องได้

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาที่พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการ ตลอดจนป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงขึ้น

สุธรรม ตรีวิเศษ (2562, น. 57) กล่าวถึงความสำคัญว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาสามารถสร้างความรู้ ความสามารถให้กับผู้เรียนอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามความคาดหวัง

ของผู้ปกครอง เป็นการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนให้เกิดมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของชุมชน สังคมและประเทศชาติ เพื่อเป็นการรองรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

รจรินทร์ แจ่มสว่าง (2563, น. 30) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นข้อบัญญัติที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามกฎหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และเป็นวิวัฒนาการของการบริหารจัดการเชิงคุณภาพ โดยเน้นการบริหารป้องกันอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันความผิดพลาด เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผลผลิตจะมีคุณภาพตามที่คาดหวัง

สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาปกติของสถานศึกษา ซึ่งมีหลักการดำเนินงานสำคัญ 3 กระบวนการ คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักการรับผิชอบ และหลักการประกันคุณภาพ อีกทั้งต้องเป็นการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรทุกคน ในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

อรอุมา ชันธพาลี (2560, น. 29) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานที่สถานศึกษาจะต้องสร้างความตระหนัก ให้บุคลากรนำมามีส่วนร่วม จะต้องมีการทำงานเป็นทีมต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่าและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการดำเนินงาน มีการติดตามและกำกับดูแล การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และได้ให้หลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่า สถานศึกษาจำต้องดำเนินการเป็นประจำทุกปี ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยต้องจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาและเป้าหมาย ปรัชญา ธรรมเนียมของโรงเรียนหรือแผนกลยุทธ์ ระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทุกขั้นตอน ควรเน้น การประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

และเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

นุชนารถ ชูนาพรม (2560, 17) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะต้องมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจะต้องมีการทำงานที่เป็นระบบและมีคุณภาพ ส่งผลต่อการสร้างความพึงพอใจกับผู้รับบริการ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนดไว้และได้ให้หลักการว่า คือการที่สถานศึกษามีจุดหมายร่วมกันในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยให้ถือว่าเป็นระบบการดำเนินงานที่ไม่ใช่กิจกรรมที่แยกส่วนมาจากการตามปกติของสถานศึกษา แต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานโดยปกติ และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการอย่างมีเป้าหมายชัดเจน มีการทำตามแผน ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ปียานันต์ บุญธิมา (2561, น. 13-14) ให้แนวคิดและหลักการสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสำคัญเพราะความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการศึกษา ตลอดจนการขยายตัวทางด้านขนาดโรงเรียนทำให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการดำเนินงานจึงมีความสำคัญมากในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีจิตคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรียนรู้ด้วยตนเอง มีจริยธรรมคุณธรรม พึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

รจรินทร์ แจ่มสว่าง (2563, น. 35) ให้หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่า เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การออกแบบและการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จะยึดหลักการร่วมพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องวางแผนพัฒนาแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน ดำเนินงานตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่โปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

วิวัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา “เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และหมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ตามระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (ปียานันต์ บุญธิมา 2561, น. 14)

ปี พ.ศ. 2544

สืบเนื่องจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในช่วงเวลาที่ยังไม่มีกฎกระทรวงได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยให้สถานศึกษาถือปฏิบัติไปพลางก่อน (ปียานันต์ บุญธิมา 2561, น. 14)

ปี พ.ศ. 2546

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษา โดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามภารกิจ 8 ประการ คือ

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เน้นการดำเนินการประเมินตนเองพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ (ปียานันต์ บุญธิมา 2561, น. 14-15)

ปี พ.ศ. 2553

ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติบัญญัติให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้น จึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทน โดยรวมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษาหรือการประเมินการจัดการศึกษาจำนวนไม่เกิน 9 คน แต่งตั้งโดยรัฐมนตรี เพื่อช่วยการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด รวมทั้งสามารถแข่งขันกับนานาชาติและนักเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับต้น ๆ เมื่อเข้าร่วมแข่งขันในเวทีโลก หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 ประการ (ปียานันต์ บุญธิมา 2561, น. 15-16) ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ.2561

ด้วยแนวทางการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง ส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน ซึ่งทำให้ซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแลและหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น ควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และออกกฎกระทรวงใหม่ คือกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน ว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด

และให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด อีกทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้และให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

โดยให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ที่สถานศึกษาส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กับสถานศึกษาแห่งนั้นเป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก (ปียอนันต์ บุญธิมา, 2561, น. 16-17)

กฎกระทรวงว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา มีความคลาดเคลื่อนไปจากหลักการประกันคุณภาพ ทั้งระบบการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และระบบประเมินคุณภาพการศึกษาในหลายประเด็นที่ส่งผลให้เกิดการทบทวนประสิทธิภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น มาตรฐานการศึกษาที่มีจำนวนมากเกินจำเป็น ไม่สอดคล้องกับงานปกติเป็นภาระในการปฏิบัติการประเมินและรายงาน รวมทั้งระบบการประเมินภายในและภายนอกที่ไม่สัมพันธ์กัน เป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน สร้างภาระและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอ จึงนำมาสู่การยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงให้กับสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด ในการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุน และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัดความรู้ และทักษะที่จำเป็น เพื่อให้ระบบการประเมินผลการศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสมถือเป็นจุดเปลี่ยนของการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา หรือเกิดเป็นระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ โดยมีการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาให้สะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และแนวทาง การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 6-8)

1. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงข้อกำหนดหรือมาตรฐานการศึกษาที่ใช้เป็นเป้าหมายและแนวทางในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องครอบคลุมกับภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามปกติของสถานศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการและมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อลดความซ้ำซ้อน ลดการสร้างภาระส่วนเกินในการปฏิบัติ

2. การดำเนินงานให้สถานศึกษาแต่ละแห่งบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นกลไกเกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยเน้นให้มีกระบวนการดำเนินงานความยืดหยุ่นสอดคล้องกับบริบทเฉพาะของสถานศึกษาเป็นสำคัญทุกขั้นตอน

3. การดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนี้

3.1 ปรับเปลี่ยนแนวคิด ทั้งระบบการประเมินคุณภาพ กล่าวคือ ในระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการนำแนวคิดและกระบวนการประเมินแนวใหม่ ที่สามารถสะท้อนคุณภาพสถานศึกษาได้ตรงตามความเป็นจริงสอดคล้องกับภาระหน้าที่และแนวคิดการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ไม่สร้างภาระแก่สถานศึกษา และใช้ผลเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้ตรงประเด็น คือ แนวคิดการประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment) ในขณะที่ระบบการประเมินภายนอก เน้นอิงแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนา ซึ่งกระบวนการประเมินทั้งสองแนวคิด ต้องอาศัยร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based Assessment) และตัดสินผลการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) รวมทั้งการทบทวนผลการประเมินโดยบุคคลระดับเดียวกัน (Peer Review) เพื่อให้การประเมินมีความตรงและสามารถนำสู่การใช้ผลการประเมินสู่การพัฒนาต่อเนื่องอย่างตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพต่อไป

3.2 ปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ในการประเมินภายในและการประเมินภายนอก ประเด็นสำคัญ คือ เน้นให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอก ตามมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการตรวจสอบและยืนยันผลการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาอย่างตรงประเด็น เพื่อจัดการะซ้ำซ้อน และเพิ่มโอกาสในการใช้ประโยชน์จากการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.3 ปรับปรุงมาตรฐานผู้ประเมิน จัดให้มีการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก ในด้านทักษะความสามารถและทัศนคติที่เหมาะสมต่อการประเมินเพื่อพัฒนา กล่าวคือ ความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและมีความเชี่ยวชาญการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินผลการประเมินตามแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนา เพื่อให้ผู้ประเมินภายในมีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือและส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

จากวิวัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า ความเป็นมาของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2561 ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับยุคสมัยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป อีกทั้งสถานศึกษาที่เน้นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีการปรับเปลี่ยนระบบการประกันคุณภาพอยู่ 4 ด้าน คือ 1) ด้านมาตรฐานการศึกษา มีการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาให้สะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นมาตรฐานแบบองค์รวมที่ลดจำนวนตัวชี้วัดประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน 2) ด้านระบบการประเมิน มีการปรับเปลี่ยนระบบการประเมินคุณภาพ ลดภาระเอกสารลง ให้เป็นไปตามการประเมินแนวใหม่ที่เป็นเชิงประจักษ์มากขึ้น 3) ด้านบทบาทการดำเนินงาน ต้องมีบทบาทในการวางระบบประกันคุณภาพของตนเองตามกฎกระทรวง อีกทั้งต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีบทบาทในการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือ แทนบทบาทในการเข้าไปประเมินรวมไปถึงบทบาทของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ประเมินในเชิงการยกระดับคุณภาพและตรวจสอบในสิ่งที่สถานศึกษาดำเนินการและ 4) ผู้ประเมินในการประกันคุณภาพ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง ต้องรู้และเข้าใจในกระบวนการประเมินแนวใหม่ ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้ประเมินต้องมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของโรงเรียนมีการปรับมาตรฐานของผู้ประเมินให้มีมาตรฐานมากขึ้น (วิษณุ ทรัพย์สมบัติ, 2563)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ผู้ศึกษาจึงได้นำกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

ขนิษฐา ตั้ววรสิทธิชัย (2561) ได้สรุปการประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่ รอบ 4 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

แนวคิดหลัก

1. การประเมินคุณภาพภายนอกเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
2. การประเมินคุณภาพภายนอกช่วยกระตุ้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดการส่งเสริมการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกและสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพภายนอก
2. ประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์ด้านคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ข้อมูลแก่รัฐบาลในการพิจารณากำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

ได้แนวทางสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามหลักที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องติดตามและตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานระดับสากล

วิธีการประเมิน

1. ประเมินเชิงคุณภาพเน้นข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Based)
2. สะท้อนผลลัพธ์การดำเนินงานโดยใช้การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgment)
3. ตรวจสอบผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review)
4. กรอบมุมมองครอบคลุมทั้งระบบแบบองค์รวม (Holistic Approach)

ณมน จีรังสุวรรณ (2561) ได้สรุปไว้ว่า การประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่รอบ 4 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ยุคใหม่ตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก ยึดตามมาตรฐานของแต่ละสถานศึกษา (ไม่ใช่ One Size Fit All) และมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่ ประกอบด้วย บริบทของสถานศึกษา มาตรฐานของสถานศึกษา กฎกระทรวงใหม่ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

จากการศึกษา วิเคราะห์การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งนำหลักการตามแนวคิดการประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ของนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ สามารถเปรียบเทียบการดำเนินงานแนวเก่าและแนวใหม่ได้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษาแนวเก่าและแนวใหม่

การดำเนินงานระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	แนวเก่า	แนวใหม่
1. เป้าหมาย	เริ่มต้น พัฒนา ส่งเสริม	เทียบเคียงกับนโยบายชาติและ บริบทสากล
2. เกณฑ์	ประกันคุณภาพภายใน เน้น ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ การประเมินคุณภาพภายนอก เน้นผลผลิตและผลลัพธ์	ใช้ฐานการประเมินตามระบบ ประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา
3. กระบวนการดำเนินงาน ตามกฎกระทรวง	ประกอบด้วย 8 กระบวนการ	ประกอบด้วย 6 กระบวนการ
4. มาตรฐานการศึกษา	จากเดิม 18, 15 และ 4 มาตรฐาน	3 มาตรฐาน ให้สะท้อนถึง คุณภาพอย่างแท้จริง แบบองค์ รวม ลดจำนวนตัวชี้วัด
5. กระบวนการประเมิน	มีขั้นตอนการประเมินที่ ซับซ้อน ภาระเอกสาร จำนวนมาก	ลดภาระการประเมินที่ยุงยาก ลดภาระเรื่องเอกสารประเมิน ระบบการประเมินเป็นเชิง ประจักษ์มากขึ้น เพิ่มเทคโนโลยี
6. การตรวจเยี่ยม สถานศึกษา	สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับ การตรวจเยี่ยมจากการประกัน คุณภาพภายในและการ ประเมินคุณภาพภายนอก แบบ ลงพื้นที่	เป็นการตรวจเยี่ยมแบบออนไลน์ ทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพ ภายนอก
7. บทบาทของหน่วยงาน ต้นสังกัด	หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ ประเมินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	หน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทใน การให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา นิเทศติดตาม ช่วยเหลือ
8. ผู้ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์สูง

จากการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ศึกษาได้สรุปวิธีการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ดังนี้

ระยะที่ 1 สถานศึกษาดำเนินการส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ระยะที่ 2 หน่วยงานต้นสังกัดวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ของแต่ละสถานศึกษา

ระยะที่ 3 สถานศึกษาประเมินตนเองตามแบบประเมินการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ในระบบออนไลน์ โดยหน่วยงานต้นสังกัดให้ข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา เพื่อพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ต่อไป

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพ การศึกษา ปรับเปลี่ยนระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอกตามแนวคิดที่ว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการดำเนินงาน ให้เหมาะสม ปฏิบัติได้และสอดคล้องกับบริบทได้ด้วยตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการยืนยันระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการประเมินทั้ง 2 ระบบนั้น จะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วย รายละเอียดการดำเนินงาน ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 6 กระบวนการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 17-22) ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐาน และเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับให้เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษาเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดำเนินการวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้นบริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศใช้มาตรฐาน โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้

สามารถกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาเพิ่มเติมได้ โดยการพิจารณาเป้าหมายความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพในปีการศึกษาปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานจากปีการศึกษาที่ผ่านมาได้เหมาะสม

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาต้องจัดทำแผน 2 ประเภท ดังนี้

2.1 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษาประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติด้วยการวิเคราะห์ทิศทางทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณการงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของโครงการกิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา

ทั้งนี้สถานศึกษาต้องนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้น ต้องมีระบบกลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใด โดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

(Quality System Management) การใช้ห่วงโซ่คุณภาพ (Chain of Quality) เป็นต้น สถานศึกษาสามารถสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารและจัดการของตนเองก็ได้ นอกจากนี้สถานศึกษาควรจัดระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบพัฒนาวิชาการ ระบบพัฒนาครูและบุคลากร ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบการนิเทศภายใน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือ วัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่นและจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้น ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป ต้องกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรตามบทบาท และหน้าที่และระดับสถานศึกษาให้ชัดเจน วิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่ประกาศใช้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม ดำเนินการประเมินผลตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อไป

5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงาน ประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการบริหารและจัดการ การจัดสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่อย่างไร สถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานติดตามผลวิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อมทั้งสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตาม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาที่ดีต้องสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จ

ของการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวบรวมข้อมูลทั่วไป ข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละมาตรฐานไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด อาจนำเสนอเป็นความเรียง การบรรยายประกอบแผนภูมิรูปภาพหรือกราฟ ฯลฯ ตามบริบท โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสาระสำคัญรายงานผลการประเมินตนเองแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอใน 3 ประเด็น คือ 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร 3) สถานศึกษาจะมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญหรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

ทั้งนี้สถานศึกษาแต่ละแห่งและหน่วยงานต้นสังกัด ต้องนำข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะกล่าวถึงแนวคิดและหลักการการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

แนวคิดและหลักการการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา รายละเอียดและความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ แนวทางและขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประยุกต์แนวคิดสู่การปฏิบัติซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและบริบทของสถานศึกษามี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 9) ดังนี้

ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ว่าเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและดูแลกำกับการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น. 2)

รจรินทร์ แจ่มสว่าง (2563, น. 39) ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ว่าเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

สุกันยามาศ มาประจง (2563, น. 36) ได้กล่าวถึงมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า มาตรฐานการศึกษาจำเป็นต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษามีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาสามารถปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระทั่งและจำนวนน้อย แต่ต้องสามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง และข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นทั้งคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

กระทรวงศึกษาธิการ (2563, น. 10) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เกี่ยวข้องกับปัจจัย กระบวนการ ผลผลิตจากการจัดการศึกษา เพื่อการกำกับ ติดตาม ดูแล ตรวจสอบ และประกันคุณภาพของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาจึงไม่ได้หมายถึงคุณภาพด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงผลผลิตทางการศึกษาที่เกิดกับตัวผู้เรียนรอบด้าน กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและกระบวนการบริหารจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง เป็นสิ่งที่สะท้อนบริบทและคุณภาพการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถกำกับ ติดตาม ดูแลตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา

ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

การพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ต้องอาศัยการทำงานเชิงระบบ (System Approach) การดำเนินงาน โดยมีมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษาเป็นเป้าหมายความสำเร็จจึงมีความสำคัญในการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

นอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษายังมีความสำคัญต่อการวางรากฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวางแผนนโยบายการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังมีความสำคัญในการใช้เป็นฐานข้อมูลสนับสนุนการกำหนดคุณภาพที่ต้องการเพื่อการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวได้ ดังนั้น มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้นต้องครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาที่แท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 10-11)

ประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 11) ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สามารถกำหนดเป้าหมาย นโยบายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ชัดเจน
2. สามารถกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา
3. ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเข้มแข็ง
4. มีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา

แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ พ.ศ. 2561 สถานศึกษาต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศไว้ซึ่งสถานศึกษาต้องกำหนดเป้าหมายหรือภาพความสำเร็จตามบริบทของสถานศึกษาที่มีความท้าทาย เป็นไปได้และเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ เชื่อมโยงถึงคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาบางแห่งที่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพเฉพาะทางก็สามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

สถานศึกษาควรพิจารณาคุณลักษณะผู้เรียนจากผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ในมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเติมเต็มมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เด่นชัดและครบถ้วนตามที่ชาติต้องการ ซึ่งการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ข้อมูลสารสนเทศผนวกกับการรู้ทันกระแสที่เปลี่ยนแปลงของโลกจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นรูปธรรมและเป็นอัตลักษณ์ อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 15)

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

เพื่อให้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สถานศึกษาควรดำเนินการที่เน้นการมีส่วนร่วม โดยเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนครูผู้แทนผู้ปกครองชุมชน สถานประกอบการ องค์กรที่สนับสนุนสถานศึกษา ตามความเหมาะสมร่วมดำเนินการตามขั้นตอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 16-18) ต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ
2. สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เห็นความสำคัญและความเชื่อมโยงของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาของชาติซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างสังคมไทยให้มีความมั่นคง เติบโต และเป็นธรรม

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องมีข้อมูลสารสนเทศหลายส่วนประกอบการพิจารณา เช่น บริบทความพร้อมและศักยภาพของสถานศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด จุดหมายของแผนพัฒนาการศึกษาชาติ เป็นต้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในสาระและประเด็นสำคัญต่าง ๆ เชื่อมโยงไปสู่มาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ แล้วสรุปเป็นเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จากภาพเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมคุณภาพสำคัญ 3 ด้าน มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ควรสะท้อนถึงเป้าหมายหรือภาพความสำเร็จที่เด่นชัดเป็นรูปธรรม สถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษอาจกำหนดมาตรฐานเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นความโดดเด่นเฉพาะทางได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่จำเป็นต้องมีจำนวนมาก และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับยุคสมัยหรือความต้องการยกระดับให้สูงขึ้นอีก

ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตรวจสอบทบทวนเพื่อพิจารณาความครอบคลุมเหมาะสม สอดคล้อง และนำสู่การปฏิบัติสามารถบรรลุเป้าหมายได้จริงแล้วจึงเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 5 ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาแล้วควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ การประชาสัมพันธ์ทำได้หลายช่องทาง เช่น แจกในที่ประชุม แจกในเว็บไซต์ของโรงเรียนติดประกาศ เป็นต้น

แนวทางการกำหนดเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีแนวทาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 19-20) ดังนี้

1. สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) และประเมินบริบทต่าง ๆ ของสถานศึกษาด้วยความรอบคอบ โดยพิจารณาร่วมกับข้อมูลสารสนเทศความสำเร็จของสถานศึกษาย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี จนได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ท้าทายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยลักษณะของเป้าหมายที่ดีควรมีลักษณะ SMART ดังนี้

2.1 เป้าหมายต้องมีลักษณะเฉพาะเจาะจง (Specific: S) สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ไม่ควรระบุให้กว้างจนเกินไป และไม่ใช้คำที่ต้องตีความ

2.2 เป้าหมายควรวัดได้เป็นตัวเลข (Measurable: M) ประเมินค่าเปรียบเทียบได้ และใช้ติดตามประเมินผลได้

2.3 เป้าหมายต้องระบุถึงสิ่งที่สถานศึกษาจะดำเนินการ (Action Oriented: A) และนำไปสู่การกำหนดโครงการและกิจกรรมได้อย่างชัดเจน

2.4 เป้าหมายต้องเป็นจริงได้ (Realistic: R) แต่ไม่ง่ายจนเกินไป เป้าหมายที่ดีต้องมีความท้าทาย (Challenge) เพื่อนำไปสู่การคิดค้น ริเริ่มวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ

2.5 เป้าหมายต้องมีกรอบระยะเวลาที่แน่นอนชัดเจน (Timely: T) ซึ่งอาจจะเป็นรายวัน สัปดาห์ เดือน ไตรมาส ครึ่งปีหรือ 1 ปี ไม่ควรตั้งเป้าหมายที่ยาวนานเกินกว่า 1 ปี เมื่อดำเนินโครงการจนบรรลุเป้าหมายในปีนั้น ๆ ในปีถัดไปสถานศึกษาก็จะตั้งเป้าหมายที่สูงขึ้นและท้าทายยิ่งขึ้นได้

การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ท้าทาย สถานศึกษาต้องพิจารณาข้อมูลเชิงเปรียบเทียบประกอบด้วย (Benchmark) โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงเปรียบเทียบได้ดังนี้

2.5.1 กำหนดเป้าหมายโดยเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษาซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมา ๆ มาเพื่อดูแนวโน้มความสำเร็จแล้วกำหนดเป้าหมายให้สูงขึ้น

2.5.2 การกำหนดเป้าหมายโดยเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในกลุ่มเดียวกัน เพื่อสร้างความท้าทายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จที่ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

2.5.3 การกำหนดเป้าหมายโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายของสถานศึกษาในระดับที่เหนือกว่ากลุ่มเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์รางวัลที่ได้รับการยอมรับระดับชาติหรือนานาชาติ

ทั้งนี้สถานศึกษาเลือกกำหนดเป้าหมายด้วยวิธีใดก็ตามต้องคำนึงถึงศักยภาพและบริบทของสถานศึกษาด้วยเป้าหมายที่ดีต้องท้าทายให้ลงมือทำแต่ต้องมีความเป็นไปได้โดยอาศัยการริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์

3. ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ชัดเจน ดังนี้

3.1 ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณเป็นจำนวน ร้อยละหรือค่าเฉลี่ย โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านมาเป็นฐาน (Baseline) ในการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย เช่น ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ได้รับรางวัล ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนครูที่ผ่านการอบรมการวิจัย จำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวนกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

3.2 ระบุเป้าหมายเชิงคุณภาพ เช่น เพิ่มขึ้น สูงขึ้น ดีเลิศ ดีเยี่ยม ชัดเจนก้าวหน้าขึ้น มีแนวโน้มที่ดีขึ้นจะต้องมีเกณฑ์ระดับคุณภาพกำกับด้วย

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นทำยประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563, น. 62-63)

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปรายแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 6) มีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 4) สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา
และทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการ
เรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย เน้นท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 การจัดการประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพเด็ก

1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดีและดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้

1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้ได้

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัย และเพียงพอ

2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัด

ประสบการณ์

2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาการเด็ก (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563, น. 64-65)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย งานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยในต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ศิรินทร ดงเรืองศรี (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 บริหารจัดการโดยยึดมาตรฐานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 มาตรฐาน และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นนโยบายสำคัญของชาติ โดยเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมผลักดันให้กระบวนการทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกันและเป็นระบบ เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเป็นภาระงานที่บุคลากรในโรงเรียนทุกคนต้องปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรองรับการประเมินภายนอก

ภักติภา ลูกเงาะ (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่องสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเองสำหรับแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของ

สถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

สินธร อักษรศักดิ์ (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่าสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงาน ของศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ซึ่งมาตรฐานที่ต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นอันดับแรกคือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน สำหรับสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายมาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ภาพรวมต้องการพัฒนาทุกมาตรฐาน ตามลำดับดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลและมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารและครูมีข้อคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน มีการอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้ครู บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นเพียงพอในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วม

สุธรรม ศรีวิเศษ (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่องสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาพการดำเนินงาน ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านการตรวจสอบคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาทุกแห่งได้มีการนำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาใช้ในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จึงเกิดการพัฒนาคุณภาพสถาบันการศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่มาตรฐานสากล ใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการของสถาบันการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาควรมีคู่มือและเครื่องมือในการตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำหนดทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจนและศึกษานิเทศก์ควรมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ความเข้าใจและช่วยเหลือโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รจรินทร์ แจ่มสว่าง (2563) ได้ทำการศึกษา เรื่องการศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 แบ่งเป็น 4 มาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน มาตรฐานที่มีปัญหาอันดับสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน และด้านที่มีปัญหาอันดับต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณามาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ข้อที่มีปัญหาอันดับสูงสุด คือ การวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นและกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยเน้นที่คุณภาพผู้เรียนสะท้อนคุณภาพความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการกำหนดวิธีการดำเนินโครงการกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าสอดคล้องกับเป้าหมาย และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จากผลการศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ในภาพรวมมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในกลุ่ม มีการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีบริบทที่ใกล้เคียงกันจึงทำให้ผลที่ได้ออกมามีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกัน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ปีเตอร์ (Peter, 1993) ทำการศึกษาเรื่องกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในประเทศออสเตรเลีย โดยในขั้นแรกกล่าวถึงความจำเป็นของการพัฒนาระบบในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเห็นว่าคุณภาพมีความสำคัญต่อการศึกษายิ่ง จากนั้นได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาระบบ โดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจน ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมมีการตัดสินใจ โดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ กำหนดระบบและวิธีการควบคุมคุณภาพทั้งในและนอกสถานศึกษา และมุ่งมั่นให้สถานศึกษาเป็นเสมือนองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีกระบวนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีการวางแผนการจัดการดำเนินงานคุณภาพและมีการสรุปผลการประกันคุณภาพการศึกษาว่าไม่สามารถรับประกันคุณภาพของตัวผู้เรียนได้แต่กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถใช้เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้

แพททรีเซีย (Patricia, 1996) ได้ทำการศึกษาการประเมินการก้าวไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติในประเทศเยอรมนี สวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์และออสเตรเลีย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบที่มีการประกันคุณภาพการศึกษานั้น กลไกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในประเทศเยอรมนีมีการเปลี่ยนแปลงมากมายจากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการประเมิน คือ กระบวนการที่ชัดเจนในประเทศสวีเดน เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาฝรั่งเศสให้ความสำคัญ เชื่อถือได้จากการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียน มีการควบคุมจากส่วนกลาง ในประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญจากการประเมินจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวกับสถานศึกษา นำเอาระบบการสอบมาตรฐานกลางซึ่งอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐานและในประเทศออสเตรเลียมีการนำเอาระบบการประเมินผลโดยใช้ข้อสอบมาตรฐาน มีการตรวจการอย่างมีแบบแผนสู่การควบคุมคุณภาพ ในระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาระดับสูงต่อไป

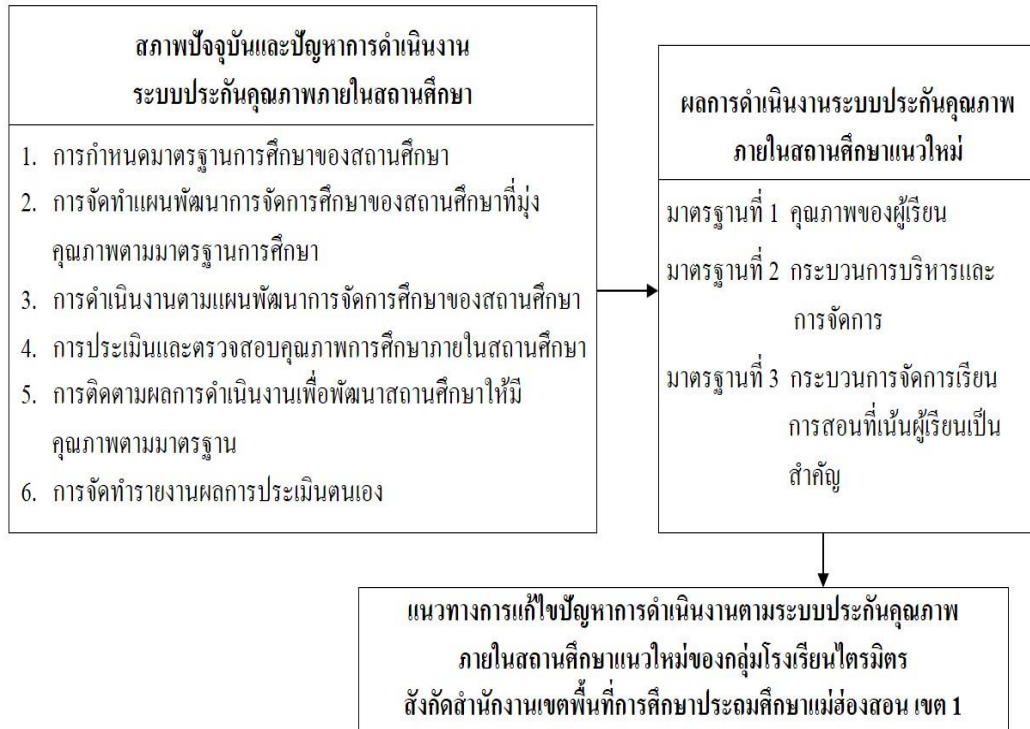
แอนดริว (Andrew, 2000) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา และการวางแผน พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในมลรัฐอิลลินอยซ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของคณะกรรมการการศึกษาของรัฐ ในโครงการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาแผนที่ใช้เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาระบบการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบในโรงเรียนมัธยมปลายของรัฐ การศึกษาครั้งนี้ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับขอบเขตที่โรงเรียนสอง

แห่งใช้การประกันคุณภาพเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนที่จะมีการนำการประกันคุณภาพและแผนพัฒนามาใช้ในโรงเรียนทั้งสองแห่ง ยังไม่ได้ใช้ระเบียบ โครงสร้างในการปรับปรุงโรงเรียน 2) โรงเรียนในชนบทสามารถใช้กระบวนการการประกันคุณภาพเพื่อเป็นการกระตุ้นการพัฒนาโครงสร้างการจัดระเบียบของโรงเรียนในขณะที่โรงเรียนในเมืองไม่สามารถทำตามกระบวนการได้สำเร็จ 3) การประกันคุณภาพมีผลดีต่อแผนการสอนในโรงเรียนทั้งสองแห่ง 4) ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพจะประสบความสำเร็จในเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุง แต่ยังเป็นการถกเถียงว่าสิ่งแวดล้อมบางประการอาจทำให้โรงเรียนไม่สามารถค้นหาปัญหาที่แท้จริงได้ 5) โครงร่างของการประกันคุณภาพสามารถช่วยโรงเรียนในการพัฒนาวัฒนธรรม การปรับปรุง โรงเรียนอย่างต่อเนื่องอย่างไรก็ดีการขาดตัวแปรบางตัว เช่น ภาวะผู้นำ ทรัพยากรทางการเงิน ทำให้กระบวนการไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย

แปง ชัน เกื่อง (Pang Sun Keung, 2000) ได้ทำการศึกษาตัวชี้วัดการปฏิบัติงานและการประกันคุณภาพ ได้อธิบายการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในฮ่องกงได้ให้คำแนะนำคุณภาพของโรงเรียนควรใช้การประกัน 2 แบบ การควบคุมคุณภาพภายนอกใช้การตรวจโรงเรียนทั้งหมดโดยผู้ประกันคุณภาพและการประเมินภายในโรงเรียน การปฏิบัติงานของโรงเรียนจะถูกตรวจด้วยตัวชี้วัดที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการดำเนินงานของโรงเรียนในฮ่องกงควรส่งเสริมโดยการประเมินภายในโรงเรียนมากกว่า ควบคุมภายนอกใช้การตรวจโรงเรียนโดยผู้ประกันคุณภาพระยะยาว

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องมีการวางระบบดำเนินการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบดำเนินงาน มีการตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามแนวทางที่กำหนด ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมุ่งศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อให้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหาและผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Research) ระหว่างรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน ครูผู้สอน 99 คน รวมทั้งสิ้น 108 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน และครูผู้สอน 77 คน รวมทั้งสิ้น 84 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ แบบสอบถาม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 กำหนดขอบเขตโครงสร้างเนื้อหา เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.3 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การศึกษาและกรอบแนวคิดการวิจัย

1.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลปรากฏว่าข้อคำถามของแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 เป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ (ภาคผนวก จ)

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนกลุ่มอำเภอปางมะผ้า จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 10 คน รวมจำนวน 30 ฉบับ

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ 0.94 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ 0.99 และค่าความเชื่อมั่น

ของผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ 0.90 (ภาคผนวก ข)

1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

ลักษณะแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ
ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง
ในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ครอบคลุมขอบข่ายกระบวนการดำเนินงานระบบประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน แบบสอบถามตอนนี้เป็นปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ
วัชรินทร์ ภูมิภาค (2563) ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)
โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 121) ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.2 ทำหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง แล้วxonัดวันมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียนแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการจัดทำข้อมูล ผู้ศึกษาจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเลือกใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบการพรรณนา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของเบสต์ (Best, 1982, pp. 232-233) นำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนา สำหรับเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถาม ได้กำหนดไว้ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหา และผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหา และผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหา และผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหา และผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหา และผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ โดยการตอบแบบสอบถามผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในขั้นตอนที่ 1 จำนวน 84 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถามผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามแม่ฮ่องสอน เขต 1

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 กำหนดขอบเขตโครงสร้างเนื้อหา เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.3 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การศึกษาและกรอบแนวคิดในการศึกษา

1.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลปรากฏว่าข้อคำถามของแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.60-1.00 เป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ (ภาคผนวก จ)

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนกลุ่มอำเภอปางมะผ้า จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 10 คน รวมจำนวน 30 ฉบับ

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ 0.94 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ 0.99 และค่าความเชื่อมั่นของผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ 0.90 (ภาคผนวก ข)

1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560, น.121) ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.2 ทำหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียนแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียน ไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้ศึกษาจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเลือกใช้ค่าสถิติต่าง ๆ

2. การสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ได้แก่ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสาร

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
2. กำหนดกรอบด้านเนื้อหาของประเด็นในการวิเคราะห์
3. จัดทำร่างแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร
4. นำร่างแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสารเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการนำไปใช้
5. ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำไปใช้บันทึกการวิเคราะห์เอกสาร

ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสาระสำคัญของผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งศึกษาจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 ประกอบด้วยคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหาร และการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามประกาศกระทรวง ณ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 โดยมีลักษณะเป็นแบบเดิมข้อความลงในแบบวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาขอหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความอนุเคราะห์เอกสารรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

(Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ใช้การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนา

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

3.1 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

3.1.1 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1.2 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจากผลการศึกษาดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 การยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสมแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2 คน ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD และศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ที่รับผิดชอบกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ แบบสัมภาษณ์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ศึกษานำผลการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร ที่สภาพมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านต่ำที่สุด ด้านละ 2 ลำดับ ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านสูงสุดด้านละ 2 ลำดับ มากำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
 2. ร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจเนื้อหาและภาษาที่ใช้ตลอดจนความถูกต้องสอดคล้องตามจุดประสงค์ของการวิจัย
 3. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป
- ลักษณะแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร ตามกระบวนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 กระบวนการ
 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 4. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
 5. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 6. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 09.00 - 10.00 น. ณ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 09.00 - 11.00 น. ณ ห้องประชุมปางหมู ชั้น 1 อาคารฝึกหัดครู วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

3. เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้ศึกษาสรุปอีกครั้ง ซึ่งหากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนที่ความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

4. การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้ศึกษาได้จัดบันทึกและบันทึกการสัมภาษณ์ไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของโรงเรียนกลุ่มไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักเกณฑ์การจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจากผลการศึกษการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมาย

รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบบันทึกการสังเคราะห์

เอกสาร

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

นำผลที่ได้จากการศึกษาการดำเนินงานจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และผลที่ได้จากการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ไปกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ of โรงเรียนกลุ่มไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาขอหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความอนุเคราะห์เอกสารรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่ม โรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ใช้การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการศึกษานโยบายการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วยจำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บ จำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการตอบแบบสอบถาม และข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บและจำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน

1.1 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงาน และศึกษาผลการดำเนินงาน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 84 ชุด ได้รับคืนและมีสภาพสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 84 ชุด

คิดเป็นร้อยละ 100 ประกอบด้วยข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 ชุด และครูผู้สอน จำนวน 77 ชุด รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 84 ชุด

1.2 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งในปัจจุบัน ประสิทธิภาพการทำงาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหารและครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	28	33.33
หญิง	56	66.64
รวม	84	100.00
2. อายุ		
20-30 ปี	16	19.05
31-40 ปี	43	51.19
41-50 ปี	18	21.43
51-60 ปี	7	8.33
รวม	84	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	64	76.19
ปริญญาโท	20	23.81
รวม	84	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหารและครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	7	8.33
ครูผู้สอน	77	91.67
รวม	84	100.00
5. ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	21	25.00
6-10 ปี	22	26.19
10-15 ปี	23	27.38
มากกว่า 15 ปี	18	21.43
รวม	84	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 66.64 และเพศชาย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 51.19 รองลงมา คืออายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 ระดับการศึกษาสูงสุด คือ ปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 76.19 ตำแหน่งในปัจจุบัน คือผู้บริหาร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และครูผู้สอน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-15 ปี มากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 27.38

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best, 1978, p. 190) ทั้งโดยรวมและรายด้านตามลำดับ ดังตารางที่ 4.2 – 4.8

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ โดยรวม

การดำเนินงาน ระบบประกันคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.53	0.50	มากที่สุด	2.13	0.74	น้อย
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.49	0.49	มาก	2.15	0.79	น้อย
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.47	0.51	มาก	2.21	0.66	น้อย
4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.33	0.54	มาก	2.27	0.68	น้อย
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	4.34	0.55	มาก	2.15	0.67	น้อย
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.44	0.55	มาก	2.18	0.75	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.43	0.46	มาก	2.18	0.64	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.49) และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.54)

ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกพบว่า ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.21$, S.D. = 0.66) และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.74)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.61	0.56	มากที่สุด	2.35	0.89	น้อย
2. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานการศึกษาของชาติ	4.55	0.62	มากที่สุด	2.10	0.85	น้อย
3. สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน	4.50	0.59	มาก	2.11	0.87	น้อย
4. การกำหนดค่าเป้าหมายได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.48	0.68	มาก	1.99	0.87	น้อย
เฉลี่ย	4.53	0.50	มากที่สุด	2.13	0.74	น้อย

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.56) และ รองลงมาคือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุด คือการกำหนดค่าเป้าหมายได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.89) และ รองลงมาคือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.87) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือการกำหนดค่าเป้าหมายได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 1.99$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการประชุมและ แต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	4.63	0.59	มากที่สุด	2.08	0.94	น้อย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา	4.61	0.56	มากที่สุด	2.17	0.94	น้อย
3. สถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.44	0.56	มาก	2.14	0.85	น้อย
4. สถานศึกษากำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	4.30	0.72	มาก	2.24	0.92	น้อย
เฉลี่ย	4.49	0.49	มาก	2.15	0.79	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.59) และ รองลงมาคือสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุดคือสถานศึกษากำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษากำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ($\bar{X} = 2.24$, S.D. = 0.92) และรองลงมา คือสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 0.94) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาก่อนการดำเนินงาน	4.58	0.60	มากที่สุด	2.12	0.89	น้อย
2. สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.71	0.55	มากที่สุด	2.07	0.84	น้อย
3. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและระยะเวลาตามปฏิทินการปฏิบัติงาน	4.44	0.62	มาก	2.23	0.75	น้อย
4. สถานศึกษามีการสรุปโครงการการจัดโครงการ/ กิจกรรม	4.44	0.62	มาก	2.24	0.90	น้อย
5. สถานศึกษามีการประเมินวิเคราะห์ และปรับปรุงผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ	4.35	0.68	มาก	2.33	0.81	น้อย

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. สถานศึกษารายงานผลการ ดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.35	0.68	มาก	2.29	0.75	น้อย
เฉลี่ย	4.47	0.51	มาก	2.21	0.66	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.55) และรองลงมาคือสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาก่อนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.60) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีการประเมิน วิเคราะห์ และปรับปรุงผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.68) และสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษามีการประเมิน วิเคราะห์และปรับปรุงผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 0.81) และรองลงมา คือสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.75) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน
ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประเมินและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินและ ตรวจสอบอย่างชัดเจน	4.48	0.63	มาก	2.10	0.88	น้อย
2. สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือ ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของชาติ	4.30	0.63	มาก	2.35	0.73	น้อย
3. สถานศึกษาดำเนินการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่ หลากหลาย อย่างต่อเนื่อง	4.23	0.68	มาก	2.38	0.80	น้อย
4. สถานศึกษานำผลการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุง การปฏิบัติงาน	4.32	0.69	มาก	2.29	0.75	น้อย
เฉลี่ย	4.33	0.54	มาก	2.27	0.68	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและตรวจสอบอย่างชัดเจน มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.63) และรองลงมาคือ สถานศึกษานำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.69) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษา

ดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.68) และสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษาดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.80) และรองลงมาคือสถานศึกษาจัดทำเครื่องมือประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.73) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและตรวจสอบอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.88) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน ด้านที่ 5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามผลการดำเนินงาน	4.42	0.69	มาก	2.11	0.76	น้อย
2. สถานศึกษากำหนดปฏิบัติปฏิบัติงานติดตามผลการดำเนินงาน	4.43	0.66	มาก	2.12	0.79	น้อย
3. สถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการติดตามผลการดำเนินงาน	4.31	0.58	มาก	2.19	0.68	น้อย
4. สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงาน	4.33	0.58	มาก	2.23	0.75	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. สถานศึกษามีปฏิทินการติดตาม ผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.33	0.66	มาก	2.07	0.80	น้อย
6. สถานศึกษาดำเนินการติดตามผล การดำเนินงานตามปฏิทิน จัดทำ ระบบข้อมูลสารสนเทศ และ รายงานผลการติดตามการ ดำเนินงาน	4.20	0.72	มาก	2.18	0.76	น้อย
7. สถานศึกษานำผลการติดตามการ ดำเนินงานไปวางแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาต่อไป	4.42	0.62	มาก	2.19	0.85	น้อย
เฉลี่ย	4.34	0.55	มาก	2.15	0.67	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงานติดตามผลการดำเนินงาน มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.69) และสถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษาดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทิน จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรก

พบว่า สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ สถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการติดตามผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 0.68) และ สถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 0.85) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีปฏิทินการติดตามผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน
ด้านที่ 6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

การจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเอง	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการและกำหนดบทบาท หน้าที่ชัดเจน	4.55	0.62	มากที่สุด	2.13	0.86	น้อย
2. สถานศึกษารวบรวมข้อมูล สารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.42	0.64	มาก	2.20	0.87	น้อย
3. สถานศึกษาเขียนรายงานที่ สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปี	4.46	0.63	มาก	2.23	0.79	น้อย
4. สถานศึกษานำเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน และเผยแพร่รายงาน ต่อสาธารณชน/หน่วยงานต้นสังกัด	4.37	0.72	มาก	2.17	0.92	น้อย
เฉลี่ย	4.44	0.55	มาก	2.18	0.75	น้อย

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรก พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.62) และ รองลงมาคือสถานศึกษาเขียนรายงานที่สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปี ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.63) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบัน

การดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษานำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน/หน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า สถานศึกษาเขียนรายงานที่สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปี ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 0.79) และ ร่องลงมาคือสถานศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.87) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่และจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตามลำดับ

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศกระทรวง ฅ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best, 1978, p. 190) ทั้งโดยรวมและรายมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.9-4.12

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผลการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน	4.05	0.53	มาก
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	4.33	0.56	มาก
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.15	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	4.16	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีผลการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.55) ส่วนมาตรฐานที่มีผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่น้อยที่สุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน	ผลการดำเนินงาน		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและ การคิดคำนวณ	3.90	0.61	มาก
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดอย่างมี วิจารณญาณอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	3.56	0.71	มาก
3. ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	3.54	0.73	มาก
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	3.61	0.77	มาก
5. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	3.88	0.73	มาก
6. ผู้เรียนมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	4.23	0.73	มาก
7. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.40	0.73	มาก
8. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.50	0.66	มาก
9. ผู้เรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและ หลากหลาย	4.46	0.70	มาก
10. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม	4.49	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.05	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีผลการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.63) ส่วนข้อที่มีผลการดำเนินงานน้อยที่สุด คือผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและ
การจัดการ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ผลการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจกำหนดชัดเจน	4.50	0.68	มาก
2. สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพ	4.35	0.66	มาก
3. สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบ ด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.45	0.68	มาก
4. สถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพ	4.30	0.67	มาก
5. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	4.32	0.66	มาก
6. สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	4.02	0.71	มาก
7. สถานศึกษามีการบริหารโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.40	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย	4.33	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยสองลำดับแรก สถานศึกษามีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจกำหนดชัดเจน มีผลการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือสถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.68) ส่วนข้อที่มีผลการดำเนินงานน้อยที่สุด คือสถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ผลการดำเนินงาน		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.14	0.58	มาก
2. ผู้เรียนได้ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้	3.90	0.73	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบท ของชุมชนและท้องถิ่น	4.35	0.66	มาก
4. ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	4.24	0.65	มาก
5. ครูผู้สอนตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำ ผลมาพัฒนาผู้เรียน	4.20	0.59	มาก
6. สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.08	0.81	มาก
รวมเฉลี่ย	4.15	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษาแนวใหม่ในมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดย
รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมาก
ไปหาน้อย สองลำดับแรก สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
และท้องถิ่น มีผลการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือครูผู้สอนมีการบริหาร
จัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.65) ส่วนข้อที่มีผลการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ผู้เรียน
ได้ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.73)
ตามลำดับ

2. ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา
(Self-Assessment Report: SAR)

ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์ข้อมูลสาระสำคัญของผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน ซึ่งศึกษาจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 โดยมีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความในแบบวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน
จากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2561

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบวัดความรู้ระดับชาติ (O-Net) สูงกว่าระดับชาติ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริมให้นักเรียนให้สื่อสารสองภาษาได้
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

จุดเด่น

โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพยอดเยี่ยม

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ครูมีความรู้และเชี่ยวชาญในการจัดประสบการณ์สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานจาก
การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR)
ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2562

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา และมีค่าเฉลี่ยผลทดสอบ
ทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-Net) สูงกว่าระดับชาติ
ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริมนักเรียนให้สื่อสารสองภาษาได้
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

จุดเด่น

โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพยอดเยี่ยม

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบ ONLINE และ Digital

Library

**มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ
ดีเลิศ**

จุดเด่น

ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
ได้อย่างหลากหลาย มีความรู้และเชี่ยวชาญในการจัดประสบการณ์สูงกว่าเป้าหมายสถานศึกษา
กำหนด

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานจาก
การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR)
ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2563

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยผลการทดสอบความรู้ระดับชาติ (Ordinary National Education Test: O-NET) สูงกว่าระดับประเทศ ทุกกลุ่มสาระ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน เขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณพร้อมส่งเสริมให้ผู้เรียนสื่อสารสองภาษาได้ โดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ และมีการเรียนการสอนสองภาษา นักเรียนทุกชั้นเรียนได้เรียนกับครูชาวต่างชาติอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง
2. พัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิด และแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และการประเมินความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
3. พัฒนาความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอย่างเป็นระบบโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และสร้างเวทีให้ผู้เรียนได้เผยแพร่ผลงานของตนเองตามช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
4. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างเป็นระดับตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้นสู่มาตรฐานสากล

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

จุดเด่น

โรงเรียนมีกระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมาะสมตามบริบท ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง โดยวางงานให้ตรงกับ ความสามารถและความถนัดของบุคลากร

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. การดำเนินการให้ระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร
2. ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีโครงการที่จะจัดหาคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้นและสามารถใช้สืบค้นหาความรู้ได้จากห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด (Covid-19)

3. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด Covid-19 และรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

4. สร้างและเพิ่มแนวทางในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนรายบุคคลให้มากขึ้นและมีหลักฐานประกอบชัดเจน

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา โดยครูจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด นำมาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเื้อต่อผู้เรียน อย่างเป็นระบบ มีการวางแผนบริหารจัดการในชั้นเรียน ทั้งในรูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-Site และรูปแบบ การเรียนการสอนแบบ On-Hand ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา เป็นไปตามเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริมให้ครูมีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ มีการเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ในและนอกสถานศึกษา

2. ส่งเสริมให้ครูมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC กับภายนอกสถานศึกษาเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนแนวความคิด เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2564

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษาและค่าเฉลี่ยผลการทดสอบความรู้ระดับชาติ (Ordinary National Education Test: O-NET) สูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริมนักเรียนให้สื่อสารสองภาษาได้

2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

จุดเด่น

โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพยอดเยี่ยม

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (ONLINE) และห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library)

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมได้อย่างหลากหลาย มีความรู้และเชี่ยวชาญในการจัดประสบการณ์สูงกว่าเป้าหมายสถานศึกษา กำหนด

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

2.2 ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ปีการศึกษา 2561

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา และมีค่าเฉลี่ย ผลการทดสอบวัดความรู้ระดับชาติ (O – Net) สูงกว่าระดับชาติ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริมให้นักเรียนให้สื่อสารสองภาษาได้
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
3. ส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

โรงเรียนมีระบบการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบการบริหาร Plan-Do-Check-Act (PDCA) และมีระบบการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ครูมีความรู้และเชี่ยวชาญในการจัดประสบการณ์สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ปีการศึกษา 2562

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบวัดความรู้ระดับชาติ (Ordinary National Education Test: O-Net) สูงกว่าระดับชาติ นักเรียนมีลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี ตามอัตลักษณ์ “ยิ้มให้ ไหว้ตอบ”

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริมนักเรียนให้สื่อสารสองภาษาได้ ส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างนวัตกรรมโดยวิธีการที่สร้างสรรค์และหลากหลายจนนำไปใช้และเผยแพร่ได้

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ได้รับรางวัล (Internal Quality Audit: IQA) AWORD สถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพระดับยอดเยี่ยมประเภทสถานศึกษานาขนาดเล็ก ระดับประเทศ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ระบบการบริหารจัดการคุณภาพที่มีประสิทธิภาพและผลงานทางวิชาการสามารถเป็นแบบอย่างได้ จัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ห้องเรียน อาคารเรียนยังไม่เพียงพอ ที่มีอยู่ใช้วิธีการแบ่งห้องเรียน ทำให้คับแคบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางครั้งอาจมีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนผู้เรียนและไม่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรม

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

การบริหารงานรูปแบบ NPJS Quality System Model ครูมีความรู้และเชี่ยวชาญในการจัดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการรายงาน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบแล้วนำผลมาสะท้อนกลับเพื่อทำการปรับปรุงพัฒนางานต่อไป สามารถเป็นแบบอย่างและเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจได้

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

มีการสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ สามารถนำมาเผยแพร่ได้

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ปีการศึกษา 2563

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทุกกลุ่มเป้าหมายสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา และสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างที่หลากหลายได้อย่างมีความสุข

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในกลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ในทุกระดับชั้น
2. เน้นพัฒนาทักษะความสามารถด้านการพูด อ่าน เขียนและการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกระดับชั้น
3. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ

4. ยกกระตักษะที่จำเป็น เน้นพัฒนาความรู้และสมรรถนะด้าน ห้องสมุดคิจิตอล (Digital Literacy) สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน คือ Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) และวิทยาการคำนวณ ใค้ค้ด้ง (Coding)

5. จัดทำโครงการ/กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพและการม้งานทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในอนาคด

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพยอดเยี่ยม ได้รับรางวัล IQA AWORD สถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพ ระดับยอดเยี่ยม ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับประเทศจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

ส่งเสริม สนับสนุนสื่อเทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ครูมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำงานธุรการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ มีการบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมไทใหญ่
ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ปีการศึกษา 2564

ระดับคุณภาพในภาพรวม ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

1. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายของสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแอคทีฟเลิร์นง (Active Learning)

2. ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่าน (RT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับเขตและระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในกลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ในทุกระดับชั้น
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ
3. จัดทำโครงการ/กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในอนาคต

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพยอดเยี่ยม ได้รับรางวัล IQA AWORD สถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพ ระดับยอดเยี่ยม ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับประเทศ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบประกันคุณภาพภายใน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ระดับยอดเยี่ยม

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริม สนับสนุนสื่อเทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย
2. พัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษา รายงาน/แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีให้สมบูรณ์ พร้อมใช้งานและสามารถเรียกใช้ได้ง่าย สะดวก ในรูปแบบออนไลน์
3. พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรสมรรถนะ เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับเปลี่ยนหลักสูตร

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ ดีเลิศ

จุดเด่น

ครูมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำงานธุรการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ มีการบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมไทใหญ่

ตารางที่ 4.13 ผลการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561 - 2564

สถานศึกษา ระดับคุณภาพ	โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน				โรงเรียนบ้านนาปลาจาด			
	2561	2562	2563	2564	2561	2562	2563	2564
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหารและการจัดการ	ยอดเยี่ยม	ยอดเยี่ยม	ดีเลิศ	ยอดเยี่ยม	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ
ภาพรวม	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ	ดีเลิศ

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2561 - 2564 อยู่ในระดับดีเลิศขึ้นไปทุกมาตรฐานและทุกปีการศึกษา โดยโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน มีระดับคุณภาพยอดเยี่ยมในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการในปี พ.ศ. 2561, 2562 และพ.ศ. 2564

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่

แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2 อันดับ และปัญหาการดำเนินงาน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 อันดับมากำหนดเป็นเนื้อหาในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD และศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยะฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และได้สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ตามตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.14 ผลการสังเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่

สภาพปัจจุบันและปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	
1. การประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1.1 สถานศึกษาควรมีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน คือ คณะครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อปรับทัศนคติให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ที่จะต้องปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
2. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน	2.1 การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษา ได้ดำเนินการแบบมีส่วนร่วม โดยได้มีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ผลการประเมินภายนอก รอบสามมาใช้เป็นฐานในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อเป็นเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหาคำเนินงาน
3. การกำหนดค่าเป้าหมายที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.1 สถานศึกษามีการกำหนดค่าเป้าหมายที่ได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อ เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนที่ชัดเจน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของ การพัฒนาอย่างชัดเจน ที่ สอดคล้องกับนโยบายของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา	1.1 สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสถานศึกษา รวมถึงการให้ความร่วมมือและความต้องการของ ผู้ปกครอง
2. การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ บุคลากรของสถานศึกษาและ ผู้รับผิดชอบดำเนินงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	2.1 วิเคราะห์ภารกิจ และประเมินสภาพความต้องการ กำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา จัดทำแผนอัตรากำลัง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด 2.2 สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากร ของสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบดำเนินงาน กระจายงาน ให้มีความเท่าเทียมและให้เหมาะสมกับความสามารถของ แต่ละท่าน การวางคนให้ตรงกับงาน (Put the Right Man on the Right Jobs) เพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การกำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	3.1 มีการกำหนดการใช้งบประมาณให้ตรงกับ ความต้องการของสถานศึกษา ตามจำนวนกิจกรรมและ ประเภทของกิจกรรม มุ่งเน้นในส่วนของการจัดสรร งบประมาณในการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำหนดผู้รับผิดชอบในโครงการ กิจกรรมอย่าง เหมาะสม

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	
3. การกำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	3.1 มีการกำหนดการใช้งบประมาณให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ตามจำนวนกิจกรรมและประเภทของกิจกรรม มุ่งเน้นในส่วนของการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำหนดผู้รับผิดชอบในโครงการ กิจกรรมอย่างเหมาะสม
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	
1. การประเมิน วิเคราะห์และปรับปรุงผลการดำเนินงานหลังเสร็จสิ้นโครงการ	1.1 กำกับ ดูแล ติดตามคุณภาพการดำเนินการ 2 ลักษณะ คือ 1.1.1 การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี 1.1.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา โดยติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพนักเรียน โดยการติดตามการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ การประเมินการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ และการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 1.2 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 1.3 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยใช้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และกำหนดบทบาท หน้าที่ เครื่องมือเพื่อการพิจารณาผลการติดตามและตรวจสอบคุณภาพ

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	
2. การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง	การศึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อผู้บริหาร โรงเรียน 1.4 จัดประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อพิจารณารายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข และได้รับความร่วมมือการดำเนินการจากทุกภาคส่วน 1.5 สถานศึกษามีการจัดทำสรุปแผนปฏิบัติงานประจำปีร่วมกัน รวมถึงวิเคราะห์และปรับปรุงการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป และรายงานให้กับต้นสังกัดเป็นประจำทุกปีการศึกษา 2.1 รายงานผลการดำเนินงานผ่านการรายงาน SAR ให้กับผู้มีส่วนร่วมได้รับทราบ โดยการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่าง ๆ ผ่าน Website และการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา/การประชุมชมรมผู้ปกครองและครู โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนและการประชุมผู้ปกครองนักเรียน
การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	
1. การจัดทำเครื่องมือประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ	1.1 นำตัวชี้วัดและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษามาวางแผนกำหนดเครื่องมือในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา และระหว่างปีการศึกษามีการกำหนดคณะกรรมการเพื่อการนิเทศและติดตาม และรายงานผลระหว่างดำเนินการให้กับผู้อำนวยการได้รับทราบ และมีการติดตามและรายงานผลเมื่อสิ้นปีการศึกษาตามเครื่องมือที่ร่วมกันออกแบบไว้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	
2. การดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและต่อเนื่อง	2.1 กำหนดการประเมินและตรวจสอบคุณภาพระหว่างดำเนินการ โดยแบ่งคณะทำงานออกเป็นคณะกรรมการนิเทศระดับชั้นเรียน ระดับสายชั้น และสายบริหาร โดยผู้อำนวยการ / รองผู้อำนวยการ 2.2 สถานศึกษามีการดำเนินการและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลทางสถิติ และจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง
การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	
1. การวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการติดตามผลการดำเนินงาน	1.1 ดำเนินการโดยวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน การวัดปัจจัยนำเข้า กิจกรรม และผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ซึ่งกระทำเป็นประจำตามช่วงเวลาต่าง ๆ ระหว่างนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ เพื่อหามาตรการมาแก้ไขได้ทันสถานการณ์ 1.2 สถานศึกษามีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการติดตามผลการดำเนินงานที่ชัดเจน ในแต่ละปีการศึกษา
2. การจัดทำเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงาน	2.1 การจัดทำเครื่องมือในการติดตามผลระหว่างดำเนินการ ให้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การจัดทำโครงการมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคสำคัญ และหามาตรการแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ ทั้งสร้างความเข้าใจกับผู้รับผิดชอบที่จะดำเนินการประเมิน วัตถุประสงค์ที่กำหนดต้องชัดเจนในการวัดและปฏิบัติได้ มีตัวชี้วัดหลักที่แม่นยำ น่าเชื่อถือได้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	
3. การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทิน จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงาน	และสิ่งสำคัญคือควรได้รับการสนับสนุนการติดตามผลการดำเนินงานจากผู้บริหารอย่างจริงจัง 2.2 สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานที่หลากหลาย ทั้งข้อมูลทางสถิติ และจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง 3.1 การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และกำหนดอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์ รายงานผลการติดตามอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 3.2 สถานศึกษามีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงานในระบบออนไลน์
การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	
1. การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	1.1 เมื่อเริ่มปีการศึกษาจะมีการจัดประชุมโดยยึดมาตรฐานการศึกษาและประเด็นการประเมินในครั้งที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการร่วมกันศึกษามาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ออกแบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งระหว่างนั้น ครูจะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลของตนเองเบื้องต้นและส่งต่อข้อมูลให้กับคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งก่อนนำเสนอให้กับผู้บริหารได้รับทราบ 1.2 สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระบบออนไลน์ โดยใช้ระบบ Q-Info
2. การเขียนรายงานที่สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปี	2.1 การเขียนรายงานควรครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด โดยการรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันและปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหาคำเนินงาน
การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	
3. การนำเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน และเผยแพร่รายงานต่อ สาธารณชน/หน่วยงานต้นสังกัด	สารสนเทศ ผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์การดำเนินการ อย่างเป็นระบบ และเกิดจากการมีส่วนร่วมของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่าย ออกแบบและนำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพ 3.1 การเปิดเผยข้อมูลการรายงานเสนอให้ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ผ่าน เว็บไซต์โรงเรียน วารสาร แผ่นพับ และรายงานให้กับ การประชุมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อาทิ การประชุม ผู้ปกครอง / การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา / การประชุมชมรมผู้ปกครองและครูโรงเรียน 3.2 สถานศึกษานำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่รายงานในที่ ประชุมเป็นประจำทุกภาคการศึกษา

**แนวทางการแก้ไขปัญหาคำเนินงานจากผลการศึกษาคำเนินงานระบบประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

จากผลการศึกษาคำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างและจากการ
สังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ของ
สถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนา
ปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับดี
เลิศขึ้นไปทุกมาตรฐานและทุกปีการศึกษา โดยโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน มีระดับคุณภาพยอดเยี่ยม
ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการในปี พ.ศ. 2561, 2562 และ พ.ศ. 2564
สามารถนำนวัตกรรมการบริหารการศึกษาแบบ An Agent-Based Model (ABM) โดยยึด

หลักการบริหารแบบวงจรคุณภาพของวงจรมิง Deming (P-D-C-A) มาปรับใช้ในการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

นอกจากแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตรแล้ว กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิยังได้ยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสม แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละผลการยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา				
การประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	5	100.00	5	100.00
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน	5	100.00	5	100.00
การกำหนดค่าเป้าหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	5	100.00	5	100.00
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา				
การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา	5	100.00	5	100.00

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ	5	100.00	5	100.00
การกำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	5	100.00	5	100.00
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา				
การประเมิน วิเคราะห์ และปรับปรุงผลการดำเนินงานหลังเสร็จสิ้นโครงการ	5	100.00	5	100.00
การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง	5	100.00	5	100.00
4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา				
การจัดทำเครื่องมือประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ	5	100.00	5	100.00
การดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและต่อเนื่อง	5	100.00	5	100.00
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน				
การวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการติดตามผลการดำเนินงาน	5	100.00	5	100.00
จัดทำเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงาน	5	100.00	5	100.00
การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทินจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงาน	5	100.00	5	100.00

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง				
การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	5	100.00	5	100.00
การเขียนรายงานสะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปี	5	100.00	5	100.00
การนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน/ หน่วยงานต้นสังกัด	5	100.00	5	100.00

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล Internal Quality Audit (IQA AWARD) และศึกษานิเทศก์ที่มี วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยรวม ทุกรายการมีความถูกต้องและความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ผลการดำเนินงานและแนวทางแก้ไขปัญหา การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน และครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร 77 คน รวมจำนวน 84 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามลักษณะประมาณค่า 5 ระดับ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาผลการดำเนินงานจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบบันทึกการสังเกตเชิงเอกสาร และกลุ่มเป้าหมายการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2 คน ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD และศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยะฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ที่รับผิดชอบกลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) การศึกษาเป็นเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด ได้แก่

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาการดำเนินงานระบบ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ครอบคลุมขอบข่ายกระบวนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน และผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน 3 ด้าน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 121)

2. แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสาร เพื่อรวบรวมข้อมูลสาระสำคัญของผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐาน ซึ่งศึกษาจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 ประกอบด้วยคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวง ณ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ.2561 โดยมีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความลงในแบบวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดไว้

3. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร ตามกระบวนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 กระบวนการ สังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหาเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักเกณฑ์การจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสภาพปัจจุบันการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุดคือด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษา เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับสภาพปัจจุบันการดำเนินงานจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการกำหนดค่าเป้าหมายได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษากำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาก่อนการดำเนินงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีการประเมิน วิเคราะห์ และปรับปรุงผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ และสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง

1.4 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษาเขียนรายงานที่สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษานำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน/หน่วยงานต้นสังกัด

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงานติดตามผลการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามผลการดำเนินงาน และสถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานไปวางแผน

พัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษาดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทิน จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงาน

1.6 ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและตรวจสอบอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษานำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษาดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย อย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า มีปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัญหาการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุดคือด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับปัญหาการดำเนินงานจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

2.1 ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษาดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษาจัดทำเครื่องมือประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและตรวจสอบอย่างชัดเจน

2.2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษามีการประเมิน วิเคราะห์ และปรับปรุงผลหลังเสร็จสิ้นโครงการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2.3 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษาเขียนรายงานที่สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปีมี

ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน

2.4 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษาจัดทำเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการติดตามผลการดำเนินงาน และสถานศึกษานำผลการติดตามการดำเนินงานไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีปฏิทินการติดตามผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษากำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการกำหนดค่าเป้าหมายได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนมาตรฐานที่มีผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน เมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐานสามารถเรียงลำดับผลการดำเนินงานจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

3.1 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษามีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจกำหนดชัดเจน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

3.2 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้เรียนได้ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนและโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับดีเลิศขึ้นไปทุกมาตรฐานและทุกปีการศึกษา โดยโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน มีระดับคุณภาพยอดเยี่ยมในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการในปี พ.ศ. 2561, 2562 และพ.ศ. 2564

4. การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ที่มีความเหมาะสมประกอบด้วย

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

4.1 การประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

4.1.1 สถานศึกษาควรมีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน คือ คณะครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อปรับทัศนคติให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ที่จะต้องปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

4.2 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจนควรดำเนินการดังนี้

4.2.1 การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษา ได้ดำเนินการแบบมีส่วนร่วม โดยได้มีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ผลการประเมินภายนอกรอบสามมาใช้เป็นฐานในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อเป็นเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน

4.3 การกำหนดค่าเป้าหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการดังนี้

4.3.1 สถานศึกษามีการกำหนดค่าเป้าหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนที่ชัดเจนให้ไปในทิศทางเดียวกัน

4.4 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

4.4.1 สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสถานศึกษา รวมถึงการให้ความร่วมมือและความต้องการของผู้ปกครอง

4.5 การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพควรดำเนินการดังนี้

4.5.1 วิเคราะห์ภารกิจ และประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด

4.5.2 สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบดำเนินงาน กระจายงานให้มีความเท่าเทียมและให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละท่าน การวางคนให้ตรงกับงาน (Put the Right Man on the Right Jobs) เพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.6 การกำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าควรดำเนินการดังนี้

4.6.1 มีการกำหนดการใช้งบประมาณให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษาตามจำนวนกิจกรรมและประเภทของกิจกรรม มุ่งเน้นในส่วนของการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำหนดผู้รับผิดชอบในโครงการ กิจกรรม อย่างเหมาะสม

4.7 การประเมิน วิเคราะห์และปรับปรุงผลการดำเนินงานหลังเสร็จสิ้นโครงการควรดำเนินการดังนี้

4.7.1 กำกับ ดูแล ติดตามคุณภาพการดำเนินการ 2 ลักษณะ ได้แก่

4.7.1.1 การติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี

4.7.1.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา โดยติดตามตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพนักเรียน โดยการติดตามการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ การประเมินการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ และการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4.7.2 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษายอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4.7.3 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยใช้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และกำหนดบทบาท หน้าที่ เครื่องมือ เพื่อการพิจารณาผลการติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อผู้บริหาร โรงเรียน

4.7.4 จัดประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อพิจารณา รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข และได้รับความร่วมมือการดำเนินการจากทุกภาคส่วน

4.7.5 สถานศึกษามีการจัดทำสรุปแผนปฏิบัติงานประจำปีร่วมกัน รวมถึงวิเคราะห์ และปรับปรุงการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป และรายงานให้กับต้นสังกัดเป็นประจำทุกปีการศึกษา

4.8 การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้

4.8.1 รายงานผลการดำเนินงานผ่านการรายงาน (SAR) ให้กับผู้มีส่วนร่วมได้รับทราบ โดยการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านเว็บไซต์ (Website) และการประชุม คณะกรรมการสถานศึกษา/การประชุมชมรมผู้ปกครองและครู โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และการประชุมผู้ปกครองนักเรียน

4.9 การจัดทำเครื่องมือประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติควรดำเนินการดังนี้

4.9.1 นำตัวชี้วัดและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษามาวางแผน กำหนดเครื่องมือในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตั้งแต่ต้นปี การศึกษาและระหว่างปีการศึกษามีการกำหนดคณะกรรมการเพื่อการนิเทศและติดตาม และรายงานผลระหว่างดำเนินการให้กับผู้อำนวยการได้รับทราบและมีการติดตามและรายงานผล เมื่อสิ้นปีการศึกษาตามเครื่องมือที่ร่วมกันออกแบบไว้

4.10 การดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ เครื่องมือที่หลากหลายและต่อเนื่องควรดำเนินการดังนี้

4.10.1 กำหนดการประเมินและตรวจสอบคุณภาพระหว่างดำเนินการ โดยแบ่งคณะทำงานออกเป็นคณะกรรมการนิเทศระดับชั้นเรียน ระดับสายชั้นและสายบริหาร โดยผู้อำนวยการ / รองผู้อำนวยการ

4.10.2 สถานศึกษามีการดำเนินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลทางสถิติ และจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง

4.11 การวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการติดตามผลการดำเนินงานควรดำเนินการ ดังนี้

4.11.1 ดำเนินการโดยวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน การวัดปัจจัย นำเข้า กิจกรรมและผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ซึ่งกระทำเป็นประจำ ตามช่วงเวลาต่าง ๆ ระหว่างนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ เพื่อหามาตรการมาแก้ไขได้ทันสถานการณ์

4.11.2 สถานศึกษามีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการติดตามผลการดำเนินงาน ที่ชัดเจนในแต่ละปีการศึกษา

4.12 การจัดทำเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงานควรดำเนินการดังนี้

4.12.1 การจัดทำเครื่องมือในการติดตามผลระหว่างดำเนินการให้เป็น เครื่องมือที่ช่วยให้การจัดทำโครงการมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคสำคัญ และหามาตรการแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ ทั้งสร้างความเข้าใจกับผู้รับผิดชอบที่จะดำเนินการประเมิน วัดวัตถุประสงค์ที่กำหนดต้องชัดเจนในการวัดและปฏิบัติได้ มีตัวชี้วัดหลักที่แม่นยำ น่าเชื่อถือได้ และสิ่งสำคัญคือควรได้รับการสนับสนุนการติดตามผลการดำเนินงานจากผู้บริหารอย่างจริงจัง

4.12.2 สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานที่หลากหลาย ทั้งข้อมูลทาง สถิติ และจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง

4.13 การดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทิน จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงานควรดำเนินการดังนี้

4.13.1 การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และกำหนดอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์ รายงานผลการติดตามอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

4.13.2 สถานศึกษามีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงานในระบบออนไลน์

4.14 การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบควรดำเนินการดังนี้

4.14.1 เมื่อเริ่มปีการศึกษาจะมีการจัดประชุมโดยยึดมาตรฐานการศึกษาและประเด็นการประเมินในครั้งที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการร่วมกันศึกษามาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ออกแบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งระหว่างนั้นครูจะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลของตนเองเบื้องต้นและส่งต่อข้อมูลให้กับคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งก่อนนำเสนอให้กับผู้บริหารได้รับทราบ

4.14.2 สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระบบออนไลน์โดยใช้ระบบ (Quality Learning Information System: Q-Info)

4.15 การเขียนรายงานที่สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปีควรดำเนินการดังนี้

4.15.1 การเขียนรายงานควรครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด โดยการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์การดำเนินการอย่างเป็นระบบ และเกิดจากการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายออกแบบและนำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

4.16 การนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน/หน่วยงานต้นสังกัดควรดำเนินการดังนี้

4.16.1 การเปิดเผยข้อมูลการรายงานเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ผ่านเว็บไซต์โรงเรียน วารสาร แผ่นพับ และรายงานให้กับการประชุมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อาทิ การประชุมผู้ปกครอง / การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา / การประชุมชมรมผู้ปกครองและครู โรงเรียน

4.16.2 สถานศึกษานำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่รายงานในที่ประชุมเป็นประจำทุกภาคการศึกษา

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจากผลการศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างและจากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับดีเลิศขึ้นไปทุกมาตรฐานและทุกปีการศึกษา โดยโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน มีระดับคุณภาพยอดเยี่ยมในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการในปี พ.ศ. 2561, 2562 และ พ.ศ. 2564 สามารถนำนวัตกรรมการบริหารการศึกษาแบบ ABMS Model โดยยึดหลักการบริหารแบบวงจรคุณภาพของ Deming (P-D-C-A) มาปรับใช้ในการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาโดยรวมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาถือขั้นตอนแรกในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการกำหนดค่าเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามวิสัยทัศน์และบริบท ร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาที่ต้องพิจารณาเห็นชอบการประกาศใช้มาตรฐานและค่าเป้าหมายนั้น สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ที่กล่าวไว้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาต้องเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกฝ่าย

ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศใช้มาตรฐาน โดยผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา และจากผล การศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุปรียา สงค์คำ (2564) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพ และแนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพ มวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพ การบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา วงศ์ทิมารัตน์ (2561) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพ การดำเนินการ ประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวาสนา คำห้วยหาญ (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวม มีการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ปัญหาของการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่ม โรงเรียนไตรมิตรโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ การประเมินและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รองลงมา คือด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความเข้าใจการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการของการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่เป็นอย่างดี มีการปฏิบัติโดยเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของสุพรรณศรี ศรีปัตเนตร (2563) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของภักตินิษฐ์ สังข์สอน (2558) ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูพบว่า ภาพรวมปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

3. การศึกษาผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีผลการดำเนินงานมากที่สุด คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มีผลการดำเนินงานที่น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจากการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และนโยบายการปฏิรูปการประเมินและการประกันคุณภาพทุกระดับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2564 ถือเป็นจุดเปลี่ยนของการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรตระหนักเห็นความสำคัญของการบริหารระบบประกันคุณภาพภายใน ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จนทำให้ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของพนาศักดิ์ ชาคำหลอย (2565) พบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดคือ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพผู้เรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมัทธนา อ่องจำปา (2561) พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ โนจิตร

(2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการดำเนินงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนวลลออ มีวิษา (2558) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อผลสำเร็จ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร จากการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self- Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาดระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 พบว่า สถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD กลุ่มโรงเรียนสิงหนาทราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนบ้านนาปลาจาด มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 อยู่ในระดับดีเลิศขึ้นไปทุกมาตรฐานและทุกปีการศึกษา ในปีพ.ศ. 2561, 2562 และ พ.ศ. 2564 โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน มีระดับคุณภาพยอดเยี่ยม ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ อันเนื่องมาจากโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน มีนวัตกรรมระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบ Anuban Maehongson Model (ABMS)

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

โดยรวมได้เสนอแนวทางให้สถานศึกษาต้องดำเนินการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรคของโรงเรียนโดยใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการพัฒนาในแต่ละด้านต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละกิจกรรมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ โดยต้องกำหนดคปฏิบัติและเครื่องมือ ในการตรวจสอบการดำเนินงานให้ถูกต้อง และชัดเจนตามมาตรฐานที่กำหนด โดยมีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อหน่วยงาน

ต้นสังกัดและสาธารณะชน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการพัฒนา กำกับติดตาม และปรับปรุงแก้ไข โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาเป็นตัวกำหนดกรอบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ซึ่งจากระดับคุณภาพในทุกมาตรฐานของทั้ง 2 โรงเรียนอยู่ในระดับคุณภาพดีเลิศขึ้นไปในทุกมาตรฐาน ในส่วนของมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการนั้น โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนใช้รูปแบบ ABMS Model และยึดหลักการบริหารแบบวงจรคุณภาพของ Deming (P-D-C-A) จนส่งผลให้มีระดับคุณภาพยอดเยี่ยมในปี พ.ศ. 2561, 2562 และ 2564 จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ ควรมีจุดเน้นที่จะพัฒนาจุดอ่อนของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 6 ด้าน โดยการใช้กระบวนการประเมินคุณภาพและควบคุมคุณภาพการศึกษา การพัฒนาจำเป็นต้องมีปฏิทินดำเนินงาน มีการตรวจสอบนิเทศติดตาม ตลอดจนมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ควรส่งเสริมและให้ความรู้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชาชาญ อินทรชิต (2549) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ด้านโครงสร้างสถานศึกษา คือให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านบรรยากาศ ในการทำงาน คือการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ด้านบุคลากร คือผู้บริหาร มีจิตสำนึกความมุ่งมั่นพัฒนา และยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรจนา แก้วตา (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 ที่พบว่า ในภาพรวมการดำเนินงานอยู่ระดับมาก และเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ภักวิภา ลูกเงาะ (2562) ได้เสนอแนวทางการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาว่า ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และสรุปรายงานการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ จะเห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ นอกจากจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ความตระหนักของบุคลากรในโรงเรียนแล้ว การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง หากบุคลากรขาดความร่วมมือการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก็จะหยุดชะงัก ดังนั้น ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จประการหนึ่งของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา นอกจากจะทำงานเป็นทีมของบุคลากรในองค์กรแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนในเขต

พื้นที่เดียวกันมาช่วยกำกับดูแลและร่วมมือพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นกลไก ในการกระตุ้น ให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่อย่างเป็นระบบ ครบวงจร และต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้มีประเด็นข้อค้นพบที่มีความน่าสนใจและเป็น ประโยชน์ต่อการนำผลการศึกษาไปใช้ และการศึกษาค้างต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ของกลุ่ม โรงเรียนไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและปัญหาการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการ ประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายอย่าง ต่อเนื่องและมีการจัดทำเครื่องมือประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักให้ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากร ทางการศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ อีกทั้ง ยังส่งผลให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สถานศึกษาควรนำแนวทางการแก้ไขปัญหาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวใหม่ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปดำเนินการพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาแนวใหม่ ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลมาพัฒนา ปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ควรศึกษาผลการนำแนวทางการแก้ไขปัญหาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน
เขต 1 ในครั้งนี้ ไปใช้จริงในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายอื่น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
- กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางคปร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561.
- ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561. น. 3-5.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษา พิเศษ. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนพิเศษ 235 ง วันที่ 6 สิงหาคม 2561. น. 4-5.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.
- กาญจนา วงศ์ทิมารัตน์. (2561). สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- กลุ่มระเบียบวิธีสถิติ. (ม.ป.ป.). เทคนิคการสุ่มตัวอย่างและการประมาณค่า. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและวิชาการสถิติ. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- ขนิษฐา ตั้งวรสิทธิชัย. (2561). การประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่ รอบ 4 ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: เอกสารเสนอต่อที่ประชุมของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- จิรวดี ชุพงษ์ฉาย. (2564). ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).

ณมน จีรังสุวรรณ. (2561). การประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่ รอบสี่ และสมศ. ยุคใหม่.

กรุงเทพฯ: เอกสารเสนอต่อที่ประชุมของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

นวลลออ มีวิหา. (2558). สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).

นุจนารถ ชูนาพรหม. (2560). แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปรีชาชาญ อินทรชิต. (2549). พฤติกรรมการสอนของครูกับความตระหนักและการปฏิบัติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

ปียานันต์ บุญธิมา. (2561). งานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น. ลำพูน.

ภักติภา ลูกเงาะ. (2562). สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).

ภักตินิษฐ์ สังข์สอน. (2558). ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).

พนงศักดิ์ ชำคำหลอย. (2565). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).

พรณภัต บุญแก้ว. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. (ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา).

- มยุรี วรวรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- รจนา แก้วตา. (2560). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- รจรินทร์ แจ่มสว่าง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ลิขิต ชัดแก้ว. (2560). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- วาสนา คำห้วยหาญ. (2558). แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- วิษณุ ทรัพย์สมบัติ. (14 สิงหาคม 2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=tPRUQwurXyI&t=717s>
- ศิรินทร ดงเรืองศรี. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ศิริพร สุดตา. (2562). การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).

- ศิริรัตน์ โนจิตร. (2560). ปัจจัยการดำเนินงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- ศุภลัคน์ ศรีวิชัย. (2563). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สินธร อักษรศักดิ์. (2562). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษตราด. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุกัญยามาศ มาประจง. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- สุธรรม ตริวิเศษ. (2562). สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- สุปรียา สงัดคำ. (2564). การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสหวิทยศึกษามิตรภาพมวกเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ).
- สุพรรณรดี ศรีปัตเนตร. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- สุมัทนา อ่องจำปา. (2561). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).

อรอุมา ขันธพาลี. (2560). *แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).*

Andrew, K. B. (2000). *Quality assurance and improvement planning in Illinois high schools.*

(Ph.D, Dissertation, Educational Administration, The Illinois State University).

Best, J. W. (1982). *Research in education.* (4th ed). New Delhi: Prentice – Hall of India.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing.* (5th ed). New York : Harper Collins Publishers.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities, *Education and psychological measurement*, 30(3), 608.

Nicholas, S. K. P. (2000). Performance indicators and quality assurance. *Education Journal*, 28(2), 137-155.

Patricia, D. (1996). Approach to quality assurance and control in other country, *Dissertation abstract international*, 63(8), 4314 – A.

Peter, C. (1993). Quality assurance and quality management: Complementary but different functions. *Evaluation News and Note*, 2(2), 5.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษา

-
1. ว่าที่ร้อยตรีเทพดิษฐ์ คะสา	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. นางสาวนงคราญ บัวระหงษ์	ข้าราชการบำนาญ
3. อาจารย์สัญญา พันธุ์แพง	อาจารย์วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
4. นางนารีรัตน์ อุดมพาณิชย์	รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชน
บ้านหมอกจำแป่
5. นางสาวนาถกาญจน์ แก้วกองบุญ	ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ยว.๐๖๑๒.๑๑/๖๕๗๗

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ป่าหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

เรียน ว่าที่ร้อยตรีเทพดิษฐ์ คะสา

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์ รหัสนักศึกษา ๖๔๘๖๑๓๐๑ นักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การดำเนินงานระบบประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต ๑

เพื่อให้การดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลักวิชาการ
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี จึงขอความ
อนุเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรภิไหว)
คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
โทร.๐๕๓-๖๑๑๒๖๓
โทรสาร.๐๕๓๖๑๒๖๔
www.msc.cmru.ac.th

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว.๖๑๔

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านผาป่อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑๓ ชุด
ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์
นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานระบบประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑ โดยมีอาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้
นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือในระหว่างวันที่ ๒๖ ธันวาคม - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ
นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ศุภกร ประทุมถิ่น)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
โทร. ๐๕๓-๖๑๓๒๖๓
โทรสาร. ๐๕๓๖๑๓๒๖๔
www.msc.cmr.ac.th

ภาคผนวก ง

รายชื่อโรงเรียนที่ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

กลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

จำนวน 12 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านท่าโป่งแดง
2. โรงเรียนบ้านห้วยเคื้อ
3. โรงเรียนอนุบาลเมือง (ป้าป๋ามิตรภาพที่ 29)
4. โรงเรียนบ้านน้ำเพียงดิน
5. โรงเรียนบ้านห้วยเสือเฒ่า (เจ้ากอแก้วอุปถัมภ์)
6. โรงเรียนชุมชนบ้านผาบ่อง
7. โรงเรียนบ้านน้ำส้อม
8. โรงเรียนบ้านห้วยปมฝาด
9. โรงเรียนบ้านห้วยปูลิง
10. โรงเรียนบ้านห้วยปูเลย
11. โรงเรียนบ้านห้วยตอง
12. โรงเรียนบ้านห้วยน้ำแม่ฮ่องสอน

ภาคผนวก จ

รายชื่อกลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

1. นางสาวรุ่งทิพย์ อนุเมธางกูร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. นางสาวชฎาภรณ์ ไชยยา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน
3. นางสาวอรรัตน์ ก้อนจำปา ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน
4. นายปพน สุทธิพิพสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาปลาจาด
5. นางสาวศรินรัตน์ เขียรกุลศักดิ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาปลาจาด

ภาคผนวก จ

สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง

ข้อ	ประเด็นในการประเมิน การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
1.	สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้ง คณะกรรมการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
2.	มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามี ความสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานการศึกษาของชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาและ เป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.	การกำหนดค่าเป้าหมายได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา									
5.	สถานศึกษามีการประชุมและแต่งตั้ง คณะกรรมการในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นในการประเมิน การบริหารวิชาการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (ต่อ)									
6.	สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7.	สถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและ ผู้รับผิดชอบ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
8.	สถานศึกษากำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา									
9.	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาก่อนการดำเนินงาน	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้
10.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11.	สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและระยะเวลาตามปฏิทินการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12.	สถานศึกษามีการสรุปโครงการการจัดโครงการ/ กิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นในการประเมิน การบริหารวิชาการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านที่ 3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)									
13.	สถานศึกษามีการประเมิน วิเคราะห์ และปรับปรุงผลหลังเสร็จสิ้น โครงการ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
14.	สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงาน ต่อผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา									
15.	สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินและ ตรวจสอบอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
16.	สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือประเมิน และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
17.	สถานศึกษาดำเนินการประเมินและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่ หลากหลาย อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
18.	สถานศึกษานำผลการประเมินและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็น ข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการ ปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านที่ 5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน									
19.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงาน ในการติดตามผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
20.	สถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นในการประเมิน การบริหารวิชาการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านที่ 5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน (ต่อ)									
21.	สถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนด กรอบในการติดตามผลการ ดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
22.	สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือติดตามผล การดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
23.	สถานศึกษามีปฏิทินการติดตามผล การดำเนินงานอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
24.	สถานศึกษาดำเนินการติดตามผลการ ดำเนินงานตามปฏิทิน จัดทำระบบ ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการ ติดตามการดำเนินงาน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
25.	สถานศึกษานำผลการติดตามการ ดำเนินงานไปวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ด้านที่ 6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง									
26.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
27.	สถานศึกษารวบรวมข้อมูล สารสนเทศอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
28.	สถานศึกษาเขียนรายงานที่สะท้อนผล การดำเนินงาน ในรอบปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
29.	สถานศึกษานำเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน/ หน่วยงานต้นสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นในการประเมิน การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน									
ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน									
30.	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด คำนวณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
31.	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ แก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
32.	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้าง นวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
33.	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
34.	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
35.	ผู้เรียนมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจต คติที่ดีต่องานอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน									
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน									
36.	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดี ตามที่สถานศึกษากำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
37.	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและ ความเป็นไทย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
38.	ผู้เรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่างและหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
39.	ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิต สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นในการประเมิน การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ									
40.	สถานศึกษามีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจกำหนดชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
41.	สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
42.	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
43.	สถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
44.	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
45.	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
46.	สถานศึกษามีการบริหาร โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ									
47.	ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
48.	ผู้เรียนได้ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
49.	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	ประเด็นในการประเมิน การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
	และท้องถิ่น								
50.	ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน เชิงบวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
51.	ครูผู้สอนตรวจสอบและประเมิน ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมา พัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
52.	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีเกณฑ์ในการตัดสินใจผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้อง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นยังไม่ถูกต้อง และไม่มี ความสอดคล้องกับ

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

ผลจากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แปลผลออกมาเป็น “ใช้ได้”

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

หาความเชื่อมั่น (Reliability) การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.948	29

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน
เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.991	29

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผลการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตรตามมาตรฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.909	23

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

The New Operation of Internal Quality Assurance of Trimit Group Schools in
MaeHongSon Primary Educational Service Area Office 1

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข

ที่ปรึกษา

ผู้ศึกษา

นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตรตามมาตรฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ข้าพเจ้า นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำแบบสอบถามฉบับนี้ขึ้นเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้ต้องอาศัยความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และประโยชน์ทางวิชาการ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ด้วยความเป็นจริงที่สุด ขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น และนำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงานของท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่ม โรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 29 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือเติมคำลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 20-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ
 (ระบุ).....
4. ตำแหน่งในปัจจุบัน
☐ ครูผู้สอน ☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ รักษาการแทน
5. ประสบการณ์ทำงาน
☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณารายการสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงในสถานศึกษาของท่านหรือที่ท่าน เกี่ยวข้องเพียงช่องเดียว ซึ่งกำหนดค่าระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน / ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน การดำเนินการ					ปัญหาการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
00	สถานศึกษามีการจัดนิทรรศการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	✓						✓			

จากตัวอย่างในข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพปัจจุบันการดำเนินการอยู่ในระดับ 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าสภาพปัจจุบันการดำเนินการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับ 4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหาการดำเนินการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอยู่ในระดับมาก

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาแนวใหม่ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณารายการผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงในสถานศึกษาของ
ท่านหรือที่ท่าน เกี่ยวข้องเพียงช่องเดียว ซึ่งกำหนดค่าระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน						
ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน						
30.	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และ การคิดคำนวณ					
31.	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดอย่างมี วิจารณญาณอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา					
32.	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม					
33.	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร					
34.	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา					
35.	ผู้เรียนมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ					
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน						
36.	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด					
37.	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย					

ข้อ	การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
38.	ผู้เรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย					
39.	ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม					
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ						
40.	สถานศึกษามีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจกำหนดชัดเจน					
41.	สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพ					
42.	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย					
43.	สถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ					
44.	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ					
45.	สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้					
46.	สถานศึกษามีการบริหาร โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
47.	ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้					
48.	ผู้เรียนได้ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
49.	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น					
50.	ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก					
51.	ครูผู้สอนตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน					
52.	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้					

ภาคผนวก ฅ

แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

The New Operation of Internal Quality Assurance of Trimit Group Schools in
MaeHongSon Primary Educational Service Area Office 1

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข ที่ปรึกษา

ผู้ศึกษา

นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสาร

เรื่อง การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่
 ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

1. ผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของโรงเรียน.....

ปีการศึกษา 2561 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับคุณภาพในภาพรวม.....

1.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

1.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

2. ผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของโรงเรียน.....

ปีการศึกษา 2562 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับคุณภาพในภาพรวม.....

2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

2.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

2.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

3. ผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของโรงเรียน.....

ปีการศึกษา 2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับคุณภาพในภาพรวม.....

3.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

3.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

3.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

4. ผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของโรงเรียน.....

ปีการศึกษา 2564 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับคุณภาพในภาพรวม.....

4.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

4.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

4.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับคุณภาพ.....

จุดเด่น

.....

.....

แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

.....

.....

ภาคผนวก ญ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

The New Operation of Internal Quality Assurance of Trimit Group Schools in
MaeHongSon Primary Educational Service Area Office 1

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ ดร.คมศิลป์ ประสงค์สุข

ที่ปรึกษา

ผู้ศึกษา

นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ใช้เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำไปสังเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน

3. ผู้ศึกษาเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึก

4. แนวคำถามในการสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบให้ตอบบรรยายตามความคิดเห็น มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร ตามกระบวนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 กระบวนการ ประกอบด้วย

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

☐ ศึกษานิเทศก์

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวใหม่ของกลุ่มโรงเรียนไตรมิตร ตามกระบวนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาทั้ง 6 กระบวนการ

ท่านมีแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาอย่างไรบ้าง

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 สถานศึกษาควรมีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 สถานศึกษาควรมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ
เป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างไร

.....

.....

.....

1.3 สถานศึกษาควรมีการกำหนดค่าเป้าหมายที่ได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างไร

.....

.....

.....

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.1 สถานศึกษาควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจน ที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และบริบทของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.2 สถานศึกษาควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.3 สถานศึกษาควรมีการกำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.1 สถานศึกษาควรมีการประเมิน วิเคราะห์ และปรับปรุงผลการดำเนินงานหลังเสร็จสิ้นโครงการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.2 สถานศึกษาควรรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4.1 สถานศึกษาควรจัดทำเครื่องมือประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.2 สถานศึกษาควรดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและต่อเนื่องอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

5.1 สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการติดตามผลการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5.2 สถานศึกษาควรจัดทำเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5.3 สถานศึกษาควรดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทิน จัดทำระบบ
ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงานอย่างไร

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

6.1 สถานศึกษาควรรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบอย่างไร

6.2 สถานศึกษาควรเขียนรายงานที่สะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปีอย่างไร

6.3 สถานศึกษาควรนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ
เผยแพร่รายงานต่ออย่างไร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ภาคผนวก ฎ

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

สัมภาษณ์ นางสาวรุ่งทิพย์ อนุเมธางกูร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑

สัมภาษณ์ นางสาวฉัตรฉัตร ไชยยา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

สัมภาษณ์ นายปพน สุทธิพิพสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาปลาจาด อำเภอเมือง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

สัมภาษณ์ในระบบออนไลน์ (Zoom meeting)

นางสาวอรรัตน์ ก้อนจำปา ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน

นางสาวศรินรัตน์ เขียวกุลศักดิ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาปลาจาด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวกนกพร อุดมพาณิชย์
วัน เดือน ปีเกิด	12 มิถุนายน 2532
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 80 ถนนขุนลุมประพาส ตำบล จองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000
อีเมลแอดเดรส	kanokpond_12@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2556 หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2554 หลักสูตร วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ชีววิทยา สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2550 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2564 – ปัจจุบัน ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านห้วยเคื่อ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2562 – 2564 ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านแม่ละนา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2557 – 2562 ตำแหน่ง พนักงานจ้างตามภารกิจ โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน